

Kernboodschap:

Dé uitdaging in de MRU is om

- Een stevig woningbouwprogramma mogelijk te maken op de meest gewilde plek van Nederland
- Tegelijk hét vervoersknooppunt van Nederland draaiende te houden
- De potentie van de tweede en snelst groeiende arbeidsmarkt van NL en meest competitieve regio van Europa verder te benutten,

De MRU heeft samen met het Rijk een regionale verstedelijkingsstrategie 'Utrecht-Amersfoort' klaarliggen. Het is nu zaak om met het nieuwe kabinet door te pakken. Dit is extra urgent om te voorkomen dat de regio voor 2030 vastloopt en de woningbouwproductie stopt.

Wat ons betreft ligt dit jaar het accent op vier zaken:

1. Wederkerige afspraken voor woningbouw: versnelling huidige productie binnen 3 tot 5 jaar, en een solide basis voor doorgroei richting 2040, op basis van groeien in balans.
2. *Besluiten over de Merwedelijn, Papendorplijn en Waterlinielijn* om de voor woningbouw noodzakelijke schaa sprong OV rond de stad Utrecht mogelijk te maken, met name in Groot Merwede, door scope-uitbreiding (in tijd en financieel) van de lopende MIRT verkenning OV en Wonen
Starten verkenning spoor A12 spoor corridor, Gooilijn, Goederenvervoerroute NW Europa (GNOE).
3. Besluiten over doorstroming op het nationale hoofdwegennet met een besluit start alternatief Ring Utrecht, NRU en versnelling TB Hoevelaken plus effecten op onderliggend wegennet.
4. Een stevige investering in fietsmaatregelen als drager van de voor verstedelijking noodzakelijke mobiliteitstransitie.

Utrechtse bijdrage aan nationale opgaven

- verstedelijking in midden-Nederland (Provincie Utrecht) tot 2040 onderzocht:
 - de woningbouwopgave loopt op tot 165.000 woningen, en onze ambitie is 90.000 woningen in de komende negen jaar toe te voegen. Dit betekent een stevige versnelling t.o.v. huidig bouwtempo. Het is daarbij onze ambitie dat 50% van de toe te voegen woningen behoort tot het betaalbare segment (sociaal/middenduur);
 - toename van 100.000 nieuwe arbeidsplaatsen tot 2050, in sectoren die actief bijdragen aan de gezonde economie van de toekomst;
 - borging nationale en regionale bereikbaarheid Draaischijf NL voor auto, ov én fiets, oa door het realiseren van regionale maatregelen om de nationale auto en spoornetwerken te ontlasten;
realisatie van 9.000 hectares nieuwe groene en waterrijke gebieden.

- Tienduizenden banen in sectoren die de drager zijn van de economie van de toekomst. R&D-bedrijven, zoals Genmab en vaccin-producent Bilthoven Biologicals op het Utrecht Science Park groeien door naar wereldspelers op het gebied van Life Science and Health. Het gros van de mensen die deze banen gaan vervullen, wil hier komen wonen, evenals veel mensen die hier al wonen en soms elders werken.
- We verdichten, bouwen bij OV-knooppunten en laten groen meegroeien in en om de steden en kernen. Gezondheid is belangrijk uitgangspunt. Door te verstedelijken op basis van nabijheid, vermijden we zoveel mogelijk onnodige en lange verkeersbewegingen, en geven we ruimte voor ontmoeting en natuur. Bovendien benutten we (nationale) infrastructuur op deze wijze optimaal en gaan we zorgvuldig om met schaarse ruimte.
- Twee van de vijftien grootschalige woningbouwlocaties liggen in de MRU.

Utrechtse uitdagingen

- De MRU is één van de meest gewilde en daarmee de snelst groeiende stedelijke regio van Nederland. Huizen prijzen zijn in onze regio, samen met de MRA, het hoogst. De grootste uitdaging is: hoe zorgen we voor genoeg banen en betaalbare woningen voor iedereen én houden we de regio gezond, leefbaar en bereikbaar? En hoe houden we tegelijkertijd het belangrijkste spoor- en wegenknooppunt van Nederland bereikbaar.
- Tijd: afspraken in komende (twee) jaar zijn vanwege de doorlooptijd van mobiliteitsmaatregelen nodig om te voorkomen dat het voor 2030 al vastloopt (zowel op mobiliteit als verstedelijking)

Onze verwachtingen tav Rijk regio samenwerking

Er ligt wat ons betreft een goede lijst met potentiële afspraken voor komend BOL en BO MIRT. Hier spreekt voortvarendheid uit. De besluiten die wij cruciaal achten om met dit kabinet echt tot een doorbraak te komen zijn wat ons betreft de volgende:

1. Wederkerige afspraken voor woningbouw: versnelling huidige productie binnen 3 tot 5 jaar, en een solide basis voor doorgroei richting 2040, waarbij leefkwaliteit voor inwoners en werknemers centraal staat..
 2. Scope uitbreiding (in tijd en financieel) van de lopende MIRT verkenning OV en Wonen om de voor woningbouw noodzakelijke schaa sprong OV rond de stad Utrecht mogelijk te maken, met name in Groot Merwede.
Starten verkenning spoorstudies A12 spoor corridor studie, Gooilijn, Goederenvervoer NW Europa (GNOE).
 3. Besluiten over doorstroming op het nationale hoofdwegennet met een besluit start alternatief Ring Utrecht, NRU en versnelling TB Hoevelaken plus effecten op onderliggend wegennet.
 4. Een stevige investering in fietsmaatregelen als drager van de voor verstedelijking noodzakelijke mobiliteitstransitie.
- De tijd is nu rijp om samen de schouders onder een voortvarende uitvoering te zetten. We dringen aan op een “degelijke omgevingsbrede Rijk-Regio programmering met

meerjaren helderheid over bekostiging”. Doel is om niet elke keer in afspraken over losse plukjes verstedelijking en benodigde randvoorwaarden qua bereikbaarheid en groen/blauw te belanden.

- De huidige werkwijze, waarbij niet het gebied maar de programma's en trajecten centraal staan, kost veel energie en houdt de voortgang tegen. Dus in plaats dat het gebied zich op de programma's en trajecten moet richten, zouden de programma's en trajecten zich op het gebied moeten richten. U Ned biedt daarvoor de juiste basis.
- Regio heeft haar inzet van middelen al gericht op deze programmatische aanpak en maakt nog meer middelen vrij om in te zetten voor een regionale financiële 'groei sprong'. Dit is ook nodig om schaarse ruimte kwalitatief en kwantitatief goed in te kunnen zetten voor oa woningbouwopgave. Onze inzet is hierbij op (duur) meervoudig grondgebruik. Dit doen we vanuit onze overtuiging dat dit op termijn zal dit renderen. Wij gaan niet voor investeren in goedkope oplossingen, want ervaring leert dat dit op termijn duurkoop is.

WELKOM IN AMERSFOORT!

KENNISMAKINGSBEZOEK BO MIRT

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Ministerie van Economische
Zaken en Klimaat

PROVINCIE UTRECHT

Provincie
Noord-Holland

PROVINCIE
FLEVOLAND

Regio
Amersfoort

UTRECHT 10

metropool
regio **amsterdam**

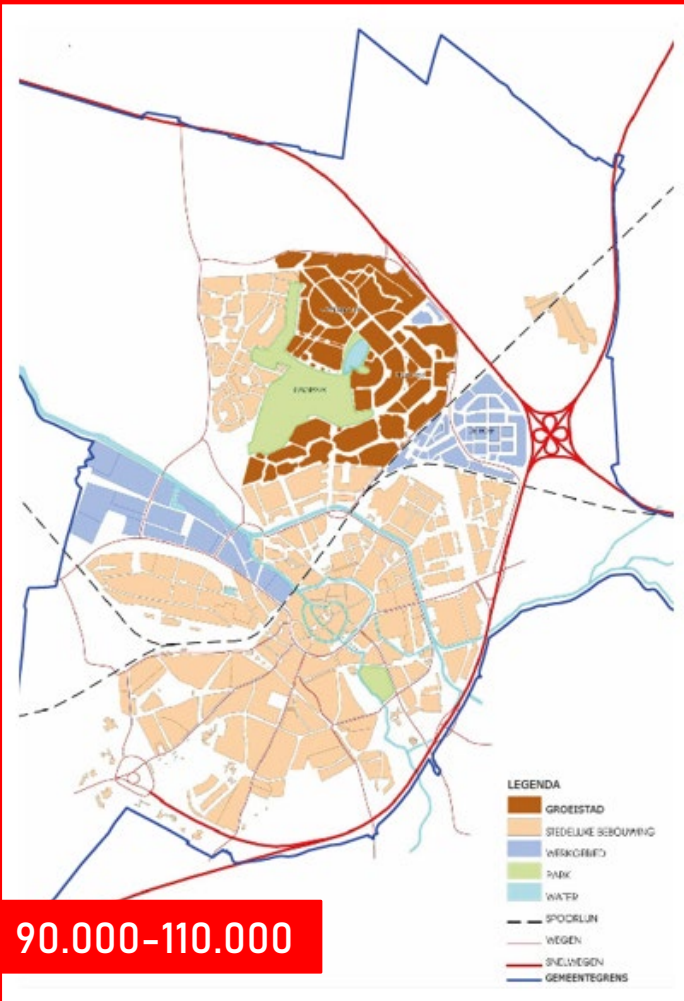

1980-1995

AMERSFOORT

GROEISTAD
+15.000 WONINGEN

90.000-110.000

100% UITBREIDING

1995-2015

AMERSFOORT

VINEXWIJKEN
+15.500 WONINGEN

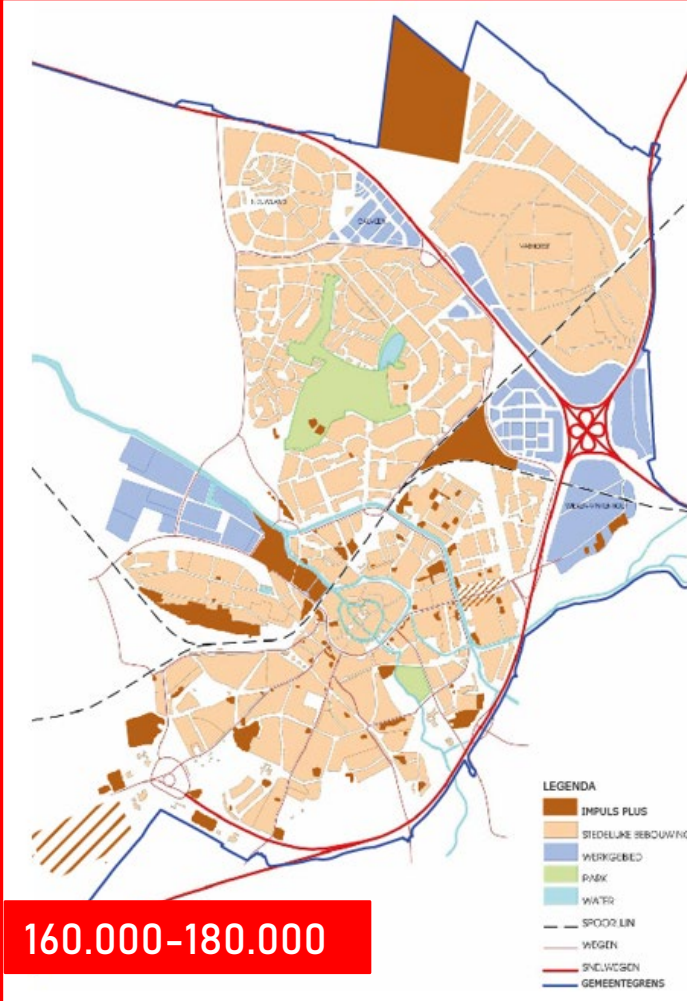
110.000-155.000

100% UITBREIDING

2022-2040

AMERSFOORT

GROOTSCHALIG WONINGBOUWGEBIED
+10.000-15.000 WONINGEN

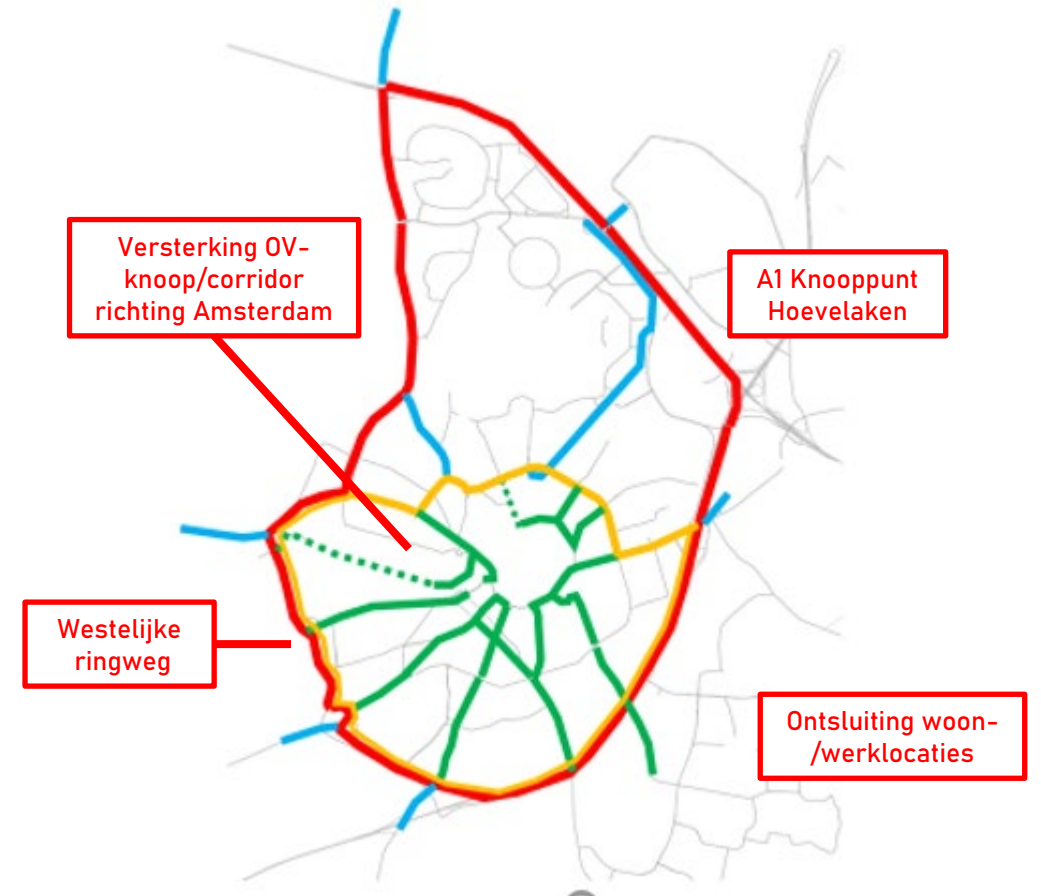
160.000-180.000

80% BINNENSTEDELIJK
20% UITBREIDING

GROEIOPGAVE AMERSFOORT (2022-2040)

WONEN, WERKEN EN VOORZIENINGEN

BEREIKBAARHEID

GROEIOPGAVE REGIO AMERSFOORT (2022-2040)

TOT 2030

23.000

2030-2040

17.000

TOT 2040

40.000

REGIO AMERSFOORT CENTRAAL!

Buitengebied

- Arkenheem Eemland
- Grebbelinie
- Beekdalen
- Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug
- Utrechtse Heuvelrug
- Het Groene Valleilint
- Veluwe
- Gelderse vallei
- NNN (Natuurnetwerk Nederland)
- Groene buffers

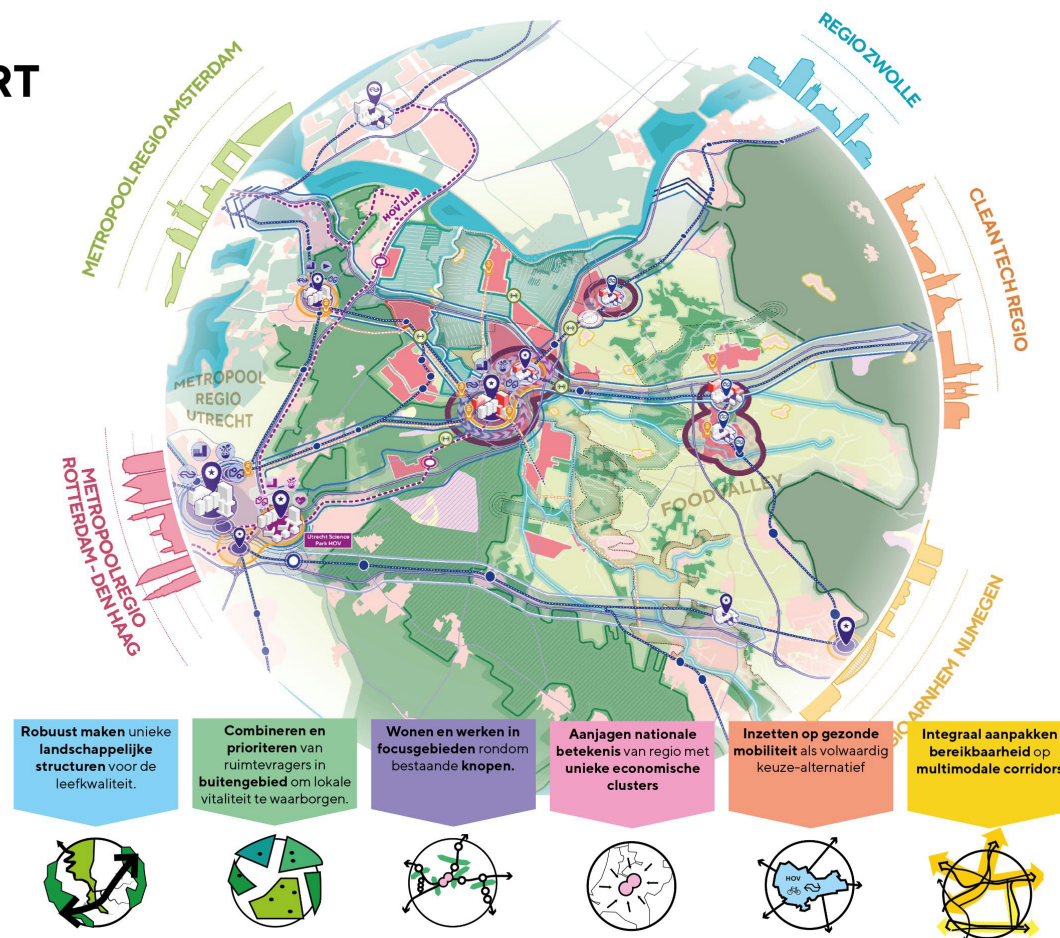
Wonen en werken

- Focusgebieden
- Metropoolpoort
- Regiopoort
- Vitale kernen

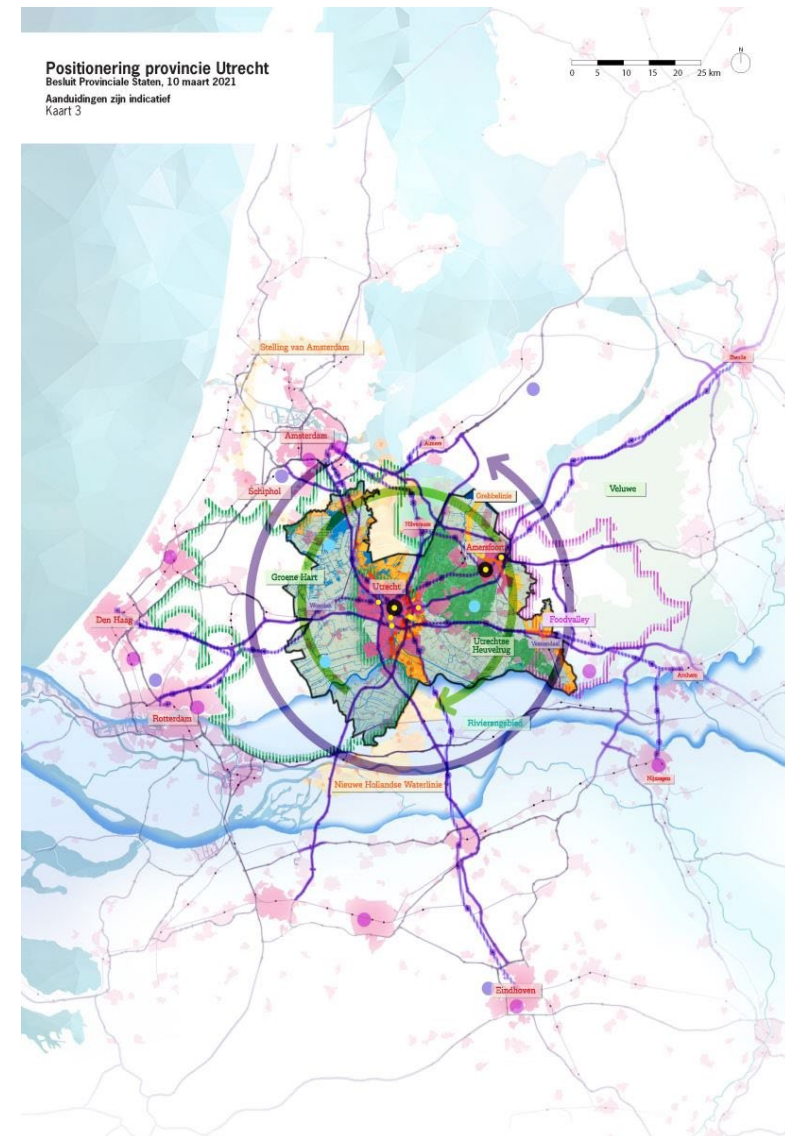
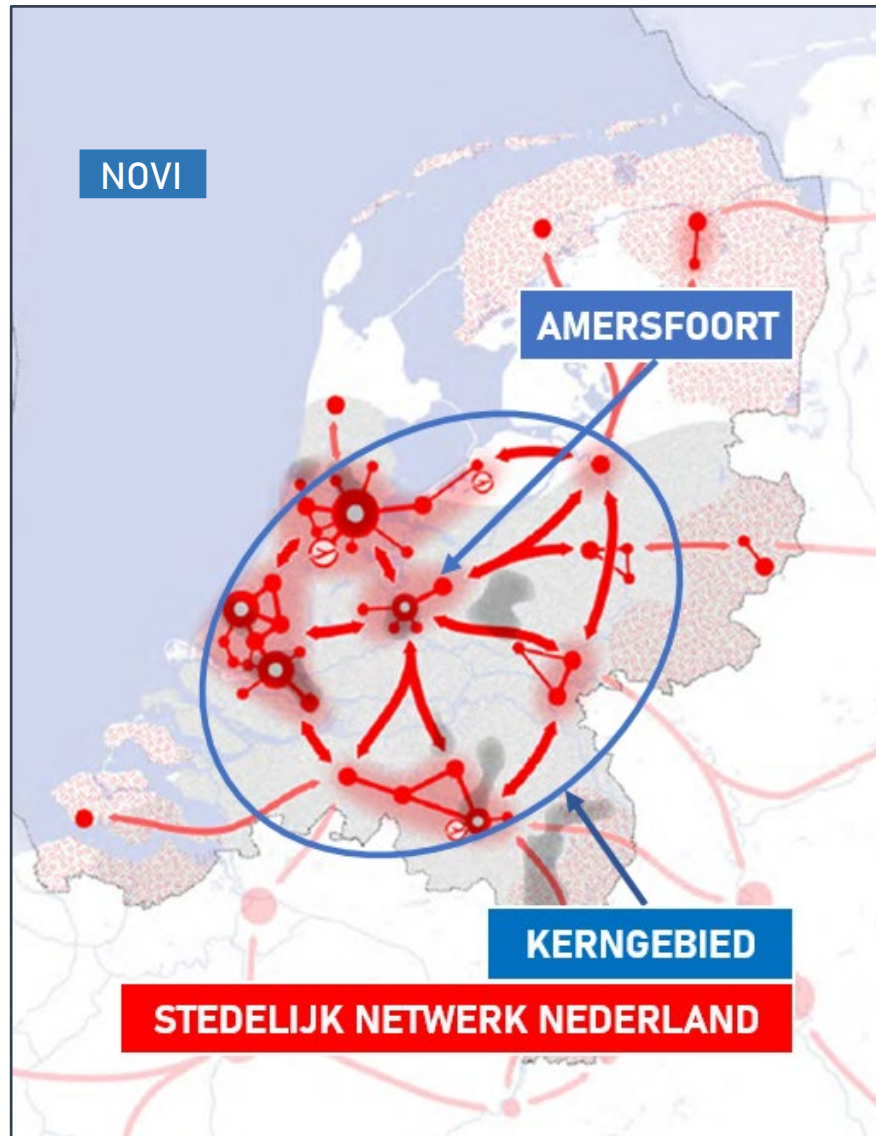
Bereikbaarheid en mobiliteit

- Knoop (trein/HOV)
- HOV-Lijn
- Snelfietsnetwerk (bestaand/potentie)
- Mogelijk nieuw station
- Multimodaal corridors

Zie strategiekaarten hoofdstuk 4 voor volledig beeld

MIDDEN NEDERLAND: VERBINDING LANDSDELEN + DRAAISCHIJF

Notities bij sheet 1

Ontvangst en welkomwoord

[start gesprek binnenruimte (beneden) bij Atelier300c. staand zodat het dynamisch blijft]
[welkomstwoord door Roald van der Linde namens gaststad Amersfoort en Rob Metz namens re Regio Amersfoort]

Welkom in Amersfoort. Vereerd om gaststad te zijn bij dit eerste BO MIRT in deze nieuwe kabinetsperiode. Belangrijk dat wij – Rijk, provincies en regio's – als één overheid de grootste groeiopgave van Nederland, namelijk die van de noordvleugel Randstad, weer een stap dichterbij te brengen. Het programma ziet er vandaag als volgt uit:

We starten met een korte toelichting van de Amersfoortse ontwikkelingen.
Daarna wandelen we naar buiten, waar wij u samen met NS (Irma Winkenijs) als grondeigenaar van dit gebied wat van de ontwikkelingen hier laten zien (bij regen: paraplu's aanwezig)
Vervolgens sluiten we werkbezoek deel af en zal het verdere gesprek boven aan tafel plaatsvinden
Na afloop bieden we u graag hier nog een hapje en een drankje (streekproducten)

Notities bij sheet 2

2. Toelichting locatie Wagenwerkplaats (ROALD)

Kort iets over het gebied waar we nu zijn; de Wagenwerkplaats

De Wagenwerkplaats is ontstaan in 1904 en werd door de toenmalige Hollandse IJzeren Spoorwegmaatschappij (HIJS) in gebruik genomen voor het onderhouden, reviseren en ombouwen van goederenwagons. Tot 2000 had het deze functie.

NS (Irma Winkenijs is namens NS aanwezig) is eigenaar van dit gebied.

In de afgelopen jaren zijn de eerste initiatieven ontstaan in dit gebied en plannen gemaakt om dit gebied met behoud van het industriële karakter verder te transformeren naar een aantrekkelijk stedelijk gebied met ruimte voor wonen, werken en cultuur.

Vanuit de gemeenten vinden we belangrijk dat NS, naast de samenwerking met de gemeente ook samen met bewoners, andere eigenaren, gebruikers en andere belanghebbenden werkt aan de plannen voor de ontwikkeling van dit gebied. Gemeente Amersfoort wil een gebied dat aan toekomstbestendige duurzaamheidseisen voldoet en ook nog vele nieuwe woningen oplevert die hard nodig zijn.

We gaan nu van planfase naar de uitvoering, maar daarover straks buiten meer.

Notities bij sheet 3

Rijk en Amersfoort: traditie van samenwerking aan groei (ROALD)

Het Rijk en de gemeente Amersfoort kennen een lange traditie van samenwerking aan groei.
De centrale ligging en de uitstekende bereikbaarheid per weg en spoor in alle windrichtingen heeft de stad laten uitgroeien tot bijna 158.000 inwoners nu.
We staan nu aan de vooravond van een derde groeigolf waar het Rijk bij betrokken is.

Eerste golf (1980-1995):

1981: Amersfoort door minister Beelaerts van Blokland (Volkshuisvesting) aangewezen als Groeistad
In periode tot 1995 zijn met steun Rijk 15.000 woningen gebouwd op vier ontwikkellocaties (Hoogland, Schothorst-Noord, Zielhorst, Kattenbroek).

Tweede golf (1995-2015):

1991: VINEX-nota gepubliceerd: Amersfoort krijgt twee VINEX-locaties.

VINEX-locatie 1: Nieuwland (4.500 woningen)

VINEX-locatie 2: Vathorst (11.000 woningen)

Derde golf (2022-2040):

2022 (nu): Amersfoort een van de 15 Grootchalige Integrale Woningbouwgebieden waar het grootste deel van de Nlse woningbouwproductie in de komende jaren versneld moet worden gerealiseerd.

Richting 2040 groeit het aantal woningen in de stad met maar liefst 23%: op elke 4 woningen komt er een bij!

Waar de stad in de eerste twee golven steeds verder naar buiten uitbreidde zijn de grenzen daarvan nu in zicht. In de beperkte ruimte die nu nog beschikbaar is staat de stad voor grote (ruimtelijke) keuzes.

Notities bij sheet 4

4. De groeiopgave voor Amersfoort tot 2040: grote ruimtelijke keuzes in een beperkte ruimte (ROALD)

Waar landen die 16.000 woningen die nodig zijn als je (1) beperkt ruimte hebt; (2) we ook veel andere ruimteclaims hebben voor o.a. werklocaties, infrastructuur, groen, energietransitie en voorzieningen en; niet in de laatste plaats (3) de bestaande wijken leefbaar moeten blijven. Een complexe opgave die tot veel discussie leidt onder de bevolking en in de raad.

Amersfoort kiest ervoor om spaarzaam gebruik te maken van de beschikbare ruimte. We zetten primair in op grootschalige verdichte woningbouw (transformatie en nieuwbouw) in de bestaande stad, waaronder de spoorzones van Amersfoort Centraal (gebiedsontwikkeling Langs Eem & Spoor; 4.000-5.000 woningen) en Amersfoort Schothorst (gebiedsontwikkeling Hoefkwartier; 3.500- 4.000 woningen). Binnenstedelijk wordt ook een aanzienlijk deel van de woningbouwopgave gerealiseerd op kleine en middelgrote locaties. Omdat in de totale vraag naar woningen ook behoefte is aan minder verdichte woonmilieus wordt ook een grootschalige woningbouwlocatie aan de rand van de stad, langs de A1 ontwikkeld (Vathorst-Bovenduist; 3.000 woningen).

Op dit moment wordt een ambtelijke verkenning uitgevoerd naar de resterende woningbouwbehoefte voor de periode 2030-2040 en de samenhang met de hiervoor genoemde bredere ruimteclaims. Hierbij wordt met name gekeken naar de ontwikkeling van woon- /werklocaties op loop- en fietsafstand van OV-knopen, aansluitend op onze verstedelijkingsprincipes. Een van de mogelijkheden die voorligt en ook brede politieke steun lijkt te hebben in de komende raadsperiode is de verdere uitbreiding van de grootschalige woningbouw in de spoorzone van Amersfoort Centraal.

De ontwikkeling van de grootschalige woningbouwlocaties, zowel binnenstedelijk als uitleg, brengen aanzienlijke kosten met zich mee. Kosten die de gemeente Amersfoort niet zelfstandig kan dragen. Kosten op gebiedsniveau (ontsluiting, verplaatsing bedrijven, sanering, publieke ruimte) en op stedelijk of zelfs regionaal niveau (schaalspronginvesteringen voor o.a. bereikbaarheid, groen en voorzieningen).

Om te verdichten met voldoende ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid werken we ook aan een nieuwe visie op de mobiliteit "Plan Mondriaan".

De ontwikkeling naar een meer hoog stedelijk gebied vraagt om een mobiliteitsstransitie, minder autoverkeer in het hart van de stad, meer ruimte voor lopen en fietsen, deelmobiliteit en sterke HOV corridors in de stad en naar de regio en stad Utrecht (Rob legt op de volgende plaat link met Ontwikkelbeeld).

Geen volledige dekking voor onrendabele toppen woningbouwopgave/infra, waardoor onze doelstelling om 16.000 woningen in onze stad toe te voegen in gevaar komt. Zonder aanvullende dekking van de onrendabele toppen dreigt de helft van de beoogde 7.000-9.000 woningen in de spoorzones tot 2030 niet gebouwd te kunnen worden. Ook voor de ontsluitingsweg van de grootschalige locatie aan de A1 bij Vathorst waar 3.000 woningen moeten komen, is nog niet voldoende dekking waardoor deze locatie nog niet van de grond komt.

We zien met de komst van dit nieuwe kabinet en de plannen voor versnelling een uitgelezen kans om vanuit wederkerigheid en gedeeld eigenaarschap, mét alle stakeholders, de bouw van de drie grootschalige locaties (vooralsnog 10.000-12.000 woningen) vlot te trekken en een sprong vooruit te maken in de gedeelde bereikbaarheidsopgave.

Notities bij sheet 5

5. Groeiopgave Regio Amersfoort tot 2040 (ROB)

Deze ontwikkelingen in Amersfoort zijn onderdeel van de Woondeal die we vorig jaar sloten in aansluiting op de Woondeal Regio Utrecht. Wij zien deze Woondeal als een noodzakelijk langjarig partnerschap met het rijk om gezamenlijk te werken aan de verstedelijkingsopgave in deze regio.

De totale opgave in de Woondeal betreft voor de Regio Amersfoort 23.000 woningen.

Regionale samenwerking van belang: opgaves als mobiliteit en woningbouw houden niet op bij de gemeentegrens.

Regio Amersfoort is een samenwerkingsverband van Amersfoort met haar 8 omliggende gemeenten incl Nijkerk en Barneveld in Gelderland/Foodvalley.

Om onze positie te versterken en onze opgaven en ambities scherp in beeld te brengen, hebben we als regio een verstedelijkingsstrategie opgesteld waarin we de koers neerleggen om op een integrale wijze sturing te geven aan onze groeiopgave

De groeiopgave blijft groot en als regio hebben we in totaal 40.000 woningen te bouwen. De regio Amersfoort blijft één van de meest aantrekkelijke vestigingsgebieden van Nederland centraal in het land vlakbij banenmotoren Utrecht (15 min) en Amsterdam (30 min).

Belangrijk uitgangspunten van onze verstedelijkingsstrategie zijn nabijheid en duurzame bereikbaarheid: wonen, werken concentreren rondom OV-knopen. Op die manier maken we optimaal gebruik van de bestaande netwerken en voorzieningen. Verder leidt de concentratie van kennis tot interactie en tot innovatie/versterken van het verdienvermogen. Bestaande stad en dorp krijgen meer draagvlak voor voorzieningen.

De Amersfoortse knopen CS en Schothorst vormen een focusgebied voor wonen en werken; de Metropoolpoort Amersfoort. De ambitie is om het grootste deel van de opgave te laten landen in deze zone (ook wel spoorzones). Ook in de rest van de Amersfoortse Regio zetten we in op het benutten van de potentie rond bestaande en te versterken OV-knooppunten, zoals de regiopoorten Nijkerk en Barneveld.

Ook regionaal vraagt deze groei om een sprong in het mobiliteitssysteem.

Naast een uitwerking van mobiliteitsmaatregelen om de woningbouwlocaties tot 2030 te realiseren en versnellen, gaat de lange termijnstrategie uit van een steviger regionaal OV-systeem ook irt Utrecht en versterking van de treinverbindingen naar Amsterdam en noordoost Nederland (en verder).

Dit in combinatie met een inzet op de multimodale bereikbaarheid van de corridors.

Gezien de ligging in het land is dat logisch (volgende plaat).

Notities bij sheet 6

Midden Nederland: verbinding landsdelen + draaischijf (ROB)

Ook nu is de centrale ligging in het land en de nog relatief goede bereikbaarheid in alle windrichtingen per weg en spoor basis voor verdere ontwikkeling van de regio Amersfoort; maar ook een basis waar we samen aan moeten werken.

De verstedelijkingsstrategie van de Regio Amersfoort is door het rijk in het BO Verstedelijking van november vorig jaar samengevoegd met het verstedelijkingsperspectief Utrecht Nabij, waardoor we nu als één verstedelijkingsregio met één verstedelijkingsstrategie samenwerken.

Deze belangrijke regio in Midden-Nederland ligt in het hart van Stedelijk Netwerk Nederland (NOVI), een goed bereikbaar netwerk van steden en regio's met een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Onze regio vormt een knooppunt in de onderlinge relaties, maar ook naar de landsdelen (bijvoorbeeld A1-corridor weg/spoor, maar ook A28/A12/A2/A27).

Zo zijn we als MIDDEN-NEDERLAND de draaischijf van het land. We moeten met elkaar oog hebben voor de opgaven van deze landelijke multimodale corridors (weg en spoor) in combinatie met de bereikbaarheidsopgaven in de regio door de verdere verstedelijking.

Daarvoor staan rijk en regio samen aan de lat omdat de aanpak lokaal en regionaal samenhangt met de inzet op de landelijke corridors (bv uitvoering Knooppunt Hoevelaken is uitgangspunt in regionale plannen).

Met de ontwikkeling van grootschalige binnenstedelijke woon-/werkmilieus nabij OV-knopen, in het hart van Stedelijk Netwerk Nederland, dragen de steden in de grote regio Utrecht niet alleen bij aan de aanpak van de woningnood, maar ook aan de versterking van het duurzaam verdienvermogen van Nederland. De ligging van deze woningbouwlocaties in het hart van Nederland is ideaal. Niet voor niets zijn (inter)nationale spelers als FrieslandCampina, AFAS, Rabobank, ABN AMRO en Royal HaskoningDHV met grote (hoofd)kantoren in dit gebied gevestigd.

Ook het Rijk, m.n. het ministerie van Defensie investeert de komende jaren fors in de modernisering van de defensielocaties in deze centrale regio.

☐ Nu naar buiten om een indruk te krijgen van deze transformatie, waarbij NS/Irma nog een korte toelichting geeft.

AGENDA KENNISMAKINGSGESPREK MIRT-LANDSDEEL NOORDWEST

+ ANNOTATIE UTRECHT

Datum:	maandag 4 april 2022
Tijdstip:	16.00-17.30 uur
Locatie:	Wagenwerkplaats, Soesterweg 300c, 3812 BH Amersfoort

TIJDS TIP	PROGRAMMA-ONDERDEEL	WIE
16.00 uur 10 min.	Ontvangst en welkom Welkomstwoord door wethouder Roald van der Linde van de gemeente Amersfoort en burgemeester Rob Metz van de gemeente Soest.	Bestuurders regio, Minister en Staatssecretaris IenW, minister VRO, ambtelijke vertegenwoordiging EZK
16.10 uur 30 min.	<i>Deel 1: Werkbezoek</i> 0. Werkbezoek - Wethouder Roald van der Linde van de gemeente Amersfoort trapt af met een korte introductie op het bezoek en schetst samen met Rob Metz aan de hand van een aantal verbeeldingen de lokale en regionale opgaven en ambities. - Korte wandeling om het stedelijke transformatiegebied 'de wagenwerkplaats' te verkennen en de samenhang met de bestaande stad, het spoor en het Centraal Station te zien.	Bestuurders regio, Minister en Staatssecretaris IenW, minister VRO, ambtelijke vertegenwoordiging EZK
16.40 uur 45 min.	<i>Deel 2: Gesprek over opgaven, ambities, verwachtingen en verder proces.</i> 1. Coalitieakkoord algemeen Toelichting door bewindspersonen op de in het coalitieakkoord gemaakte afspraken over verstedelijking in relatie tot bereikbaarheid en stand van zaken uitwerking. Aanpak van VRO is doorgaan met tranches WBI (aangevuld met MobFonds?) van 50 mln per landsdeel (is MRA en MRUA samen). Vraag is hoe dit recht doet aan opgave Argument is ook: G5 veel meer duurdere woningen, maar ook groter aandeel van sociale woningbouw. Aanpak Rijk lijkt gericht op snelheid, maar modernisering MIRT en aanpassen spelregels klinkt als proces dat veel tijd kost, ook in de	Minister en Staatssecretaris IenW, minister VRO, ambtelijke vertegenwoordiging EZK

	besluitvorming. Veel voorgestelde procesverbeteringen bij Rijk (vernieuwing MIRT) en veel ambitie ook op langere termijn (woningbouw, klimaat, etc.), maar gezamenlijke (financiële) besluiten in komende twee jaar zijn nodig om te voorkomen dat het vóór 2030 al vastloopt.	
	2. Opgaven in de regio • Toelichting door regionale bestuurders over de opgaven in de regio voor woningbouw in relatie tot bereikbaarheid en daarmee samenhangende randvoorwaarden en stand van zaken aanpak in verstedelijkingsstrategieën en (bereikbaarheids)programma's. Zie aparte memo met regio pitch	Bestuurders regio
	3. Gesprek over gedeelde opgaven, ambities, verwachtingen en verder proces • Gesprek over belangrijke dilemma's die zich voordoen bij de aanpak van de verstedelijking in relatie tot bereikbaarheid. • Markeren van de start van de samenwerking tussen Rijk en regio de komende jaren. Voorstel voor gesprek (in aanvulling op punten bij 2) - Welke kaders en uitgangspunten wil het Rijk voor de akkoorden gaan hanteren (voor zover al bekend)? - Welk tijdpad heeft het Rijk voor ogen voor het sluiten van de (verschillende) akkoorden? - Hoe bouwen we voort op de gebiedsgerichte basis die we de afgelopen jaren met elkaar hebben gelegd? - Hoe borgen we de integraliteit (samenhang wonen, economie, mobiliteit en groen)? Het gaat immers om het bouwen van samenlevingen, niet om alleen het stapelen van stenen. - Hoe blijven we samenwerken i.p.v. elkaar te beconcurreren? NB. Veel woningen voor weinig investeringen leidt niet automatisch tot de goede ruimtelijke keuzes. - Afspreken om met elkaar in gesprek te blijven over elkaars verwachtingen zodat regionale proposities goed aansluiten op programma's / budgetten Rijk. Onze inzet: - Governance U Ned goed benutten; samenwerking doorzetten. Niet losse project financiering (versplintering), laten we programma samen uitvoeren (U Ned, woondeal alternatief A27, energie programma; obv gemeenschappelijke benoemde urgentie) DUS: zet gebieden centraal en niet per programma een aparte sturing (governance/ gesprekstafel) inrichten. Doel van dit kennismakingsgesprek: agenda komende BO's bepalen. Belangrijkste punt regionale inzet: afspraak over meer geld én verder vooruit kijken dan 2030 bij MIRT-verkenning om	Bestuurders regio, Minister en Staatssecretaris IenW, minister VRO, ambtelijke vertegenwoordiging EZK

	verdere verstedelijking verantwoord plaats te laten vinden.	
	4. Afspraken BO Verstedelijking en Financieel beeld - najaar 2021 • Stand van zaken Stikstof en prioritering MIRT-projecten • Stand van zaken hinderopgave als gevolg van vervanging en renovatie infrastructuur In bovenstaande kader is eerder door bewindspersonen aangegeven dat er geen middelen zijn bij IenW voor nieuwe Rijk Regio afspraken. In Regeerakkoord zijn extra middelen benoemd. Van de paniek bij IenW over meerjarige tekorten horen we weinig: wellicht ivm 7,5 mrd uit regeerakkoord, maar ook ivm weinig voortgang op het dossier. Regio inzet: interesse en begrip tonen voor financieel beeld IenW, maar vooral herhalen van belang van afspraak in najaar over meer geld én verder vooruit kijken dan 2030 bij MIRT-verkenning om verdere verstedelijking verantwoord plaats te laten vinden Naast investeren in projecten zien wij ook kansen bij verdere verstedelijking op gebied van vraagsturing en mobiliteitstransitie. Biedt dit regeerakkoord voldoende ruimte om Rijk Regio afspraken te maken is de vraag die nog open staat.	Minister IenW
17.25 uur 5 min.	5. Afsluiting	Minister IenW

Deelnemers

Dhr. Roald van der Linde, Wethouder Mobiliteit en Luchtkwaliteit, Stationsgebied, Sport, Gebiedsgericht Werken namens gemeente Amersfoort (gastheer werkbezoek en deelnemer kennismaking)

Dhr. Rob Metz, Burgemeester Soest, portefeuillehouder Mobiliteit van de regio Amersfoort (medegastheer werkbezoek)

Dhr. Huib van Essen, Gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Omgevingswet, Energietransitie en Klimaat, Provincie Utrecht

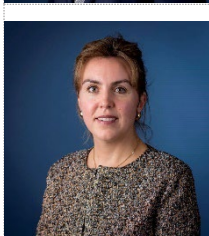
Mevr. Lot van Hooijdonk, Wethouder Energie, Mobiliteit, Groen, gemeente Utrecht

Dhr. Jan de Reus, Gedeputeerde Wonen, Ruimtelijk ordening, Mobiliteit, OV en Infrastructuur en MITC, namens provincie Flevoland en MRA platform Ruimte en Mobiliteit

Dhr. Cees Loggen, Gedeputeerde Ruimtelijke ordening (inclusief wonen), Water, Water als economische drager (WED) Conference of Peripheral Maritime Regions, namens provincie Noord-Holland en MRA platform Ruimte

	Mevr. Marieke van Doorninck, Wethouder Duurzaamheid en Circulaire Economie, Ruimtelijke Ordening, Grondzaken, Energietransitie, namens gemeente Amsterdam en MRA platform Ruimte
	Dhr. Egbert de Vries, Wethouder Vervoer, Verkeer, Water en Luchtkwaliteit, namens gemeente Amsterdam, Vervoerregio Amsterdam en MRA platform Mobiliteit
	Dhr. Luc Kohsiek, dijkgraaf Hollands Noorderkwartier, namens de gezamenlijke waterschappen
	Dhr. Mark Harbers, Minister van Infrastructuur en Waterstaat (voorzitter)
	Mevr. Vivianne Heijnen, Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat
	Dhr. Hugo de Jonge, Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijk Ordening
	Dhr. Jurgen Geelhoed, Regioambassadeur Noordwest, Ministeries van Economische Zaken en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

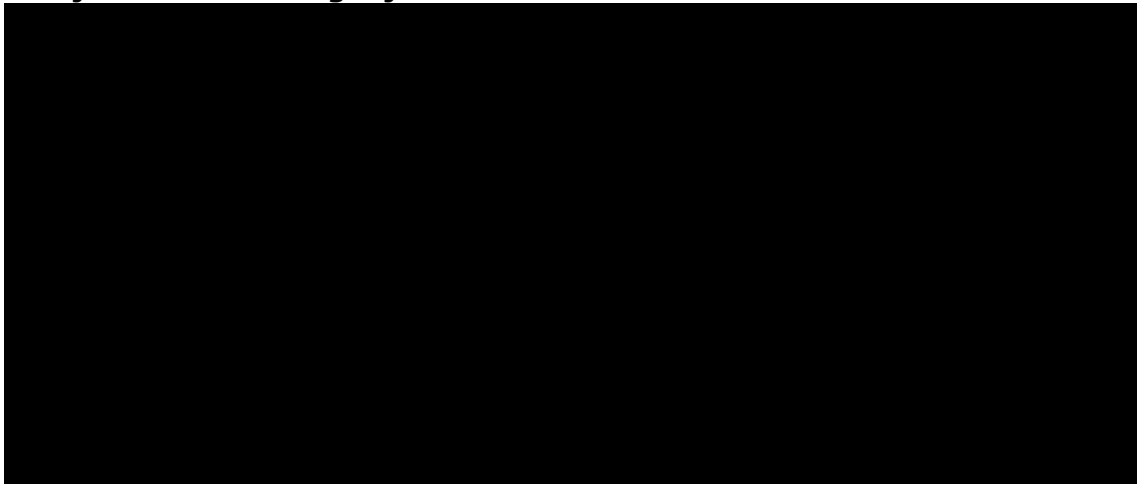
Ambtelijke ondersteuning regio

Utrecht-Amersfoort:

Ambtelijke ondersteuning Rijk

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Bijlagen

1. Nieuwe programma's voor ruimte en wonen
2. Rijk-regio programmatische aanpak in Noordwest
3. Voorlopige lijst van mogelijke agendapunten voor het BO Leefomgeving Noordwest en het BO MIRT Noordwest in 2022

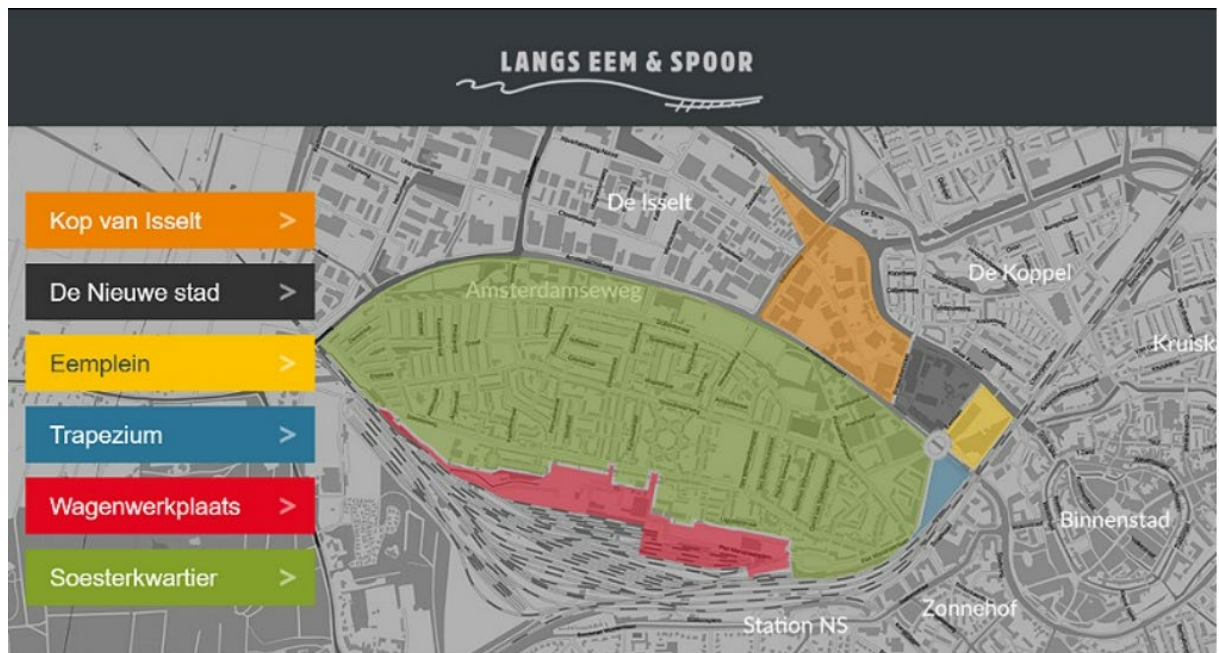
Deel 1: Werkbezoek

In het kort:

- Wethouder Roald van der Linde van de gemeente Amersfoort en burgemeester Rob Metz van de gemeente Soest heten de delegatie welkom bij Atelier 300c op de Wagenwerkplaats te Amersfoort.
- Wethouder Roald van der Linde van de gemeente Amersfoort trapt af met een korte introductie op het bezoek en schetst samen met Rob Metz aan de hand van een aantal verbeeldingen de lokale en regionale opgaven en ambities.
- Na de introductie gaat de delegatie kort naar buiten om het stedelijke transformatiegebied 'de wagenwerkplaats' te verkennen en de samenhang met de bestaande stad, het spoor en het station Amersfoort Centraal te zien.

Toelichting:

- Ontvangstlocatie is Atelier300c, gelegen in het hart van de Wagenwerkplaats. Dit gebied werd aan het begin van de 20^e eeuw ingericht voor het herstellen van spoorwegmateriaal, bijvoorbeeld het onderhoud aan wagons. Tot 2000 is de Wagenwerkplaats in gebruik geweest.
- In 2007 is het aangewezen als Rijksmonument en de industriële monumenten vormen het vertrekpunt voor de planvorming die inzetten op transformatie en herontwikkeling van het terrein.
- De Wagenwerkplaats wordt een bruisend stadsdeel waar wonen, werken, cultuur en evenementen samenkomen. Momenteel bestaat het gebied uit oude werkgebouwen van de NS die gevuld zijn met allerlei werk- en culturele functies. De rest van het terrein is een pauzelandchap dat in de toekomst een andere functie krijgt.
- De wagenwerkplaats is onderdeel van de grotere gebiedsontwikkeling Langs Eem & Spoor; vijf gebieden met een rijk verleden rondom de binnenstad veranderen samen in een duurzaam divers geheel. Een hoogstedelijk stadsgebied met volop ruimte voor nieuwe woningen, winkels en werkruimtes en cultuur. Een plek die mensen uitnodigt om doorheen te slenteren, te ontmoeten en te ontspannen op de pleinen, in het groen of langs het water.
- Vanuit dit gebied in ontwikkeling, zoomen we in het gesprek uit naar de regionale verstedelijkingstrategie en de mobiliteitsopgaven op de verschillende schaalniveaus.

Deel 2: Kennismakingsgesprek

1. Coalitieakkoord algemeen

In het kort:

- Toelichting door bewindspersonen op de in het coalitieakkoord gemaakte afspraken over verstedelijking in relatie tot bereikbaarheid en stand van zaken uitwerking.

2. Opgaven in de regio

In het kort:

- Toelichting door bestuurders Metropoolregio Utrecht en provincie en gemeente Utrecht over de opgaven en ambities in de regio met betrekking tot verstedelijking in relatie tot bereikbaarheid en daarmee samenhangende randvoorwaarden en stand van zaken aanpak in verstedelijkingsstrategieën en (bereikbaarheids)programma's.
- Idem toelichting door bestuurders Metropoolregio Amsterdam, Noord-Holland en Flevoland. De toelichting door de bestuurders van de Metropoolregio Amsterdam wordt ondersteund met een korte film. Tevens zal een folder worden aangeboden over de Verstedelijkingsstrategie MRA.

Toelichting:

- In het landsdeel Noordwest is de afgelopen jaren veel werk verzet. Zo werken Rijk en regio in de Metropoolregio Amsterdam en in de Metropoolregio Utrecht samen in Verstedelijkingsstrategieën en in de (bereikbaarheids)programma's Samen Bouwen aan Bereikbaarheid en U Ned. De daar geboekte resultaten en de gemaakte Rijk-regio afspraken vormen de basis voor de verdere aanpak.
- Ter illustratie is als bijlage 2 een korte samenvatting toegevoegd over de Verstedelijkingsstrategieën MRA en MRU en de programma's Samen Bouwen aan Bereikbaarheid en U Ned.

3. Gesprek over gedeelde opgaven, ambities, verwachtingen en verder proces

In het kort:

- Gesprek over belangrijke dilemma's die zich voordoen bij de aanpak van de verstedelijking, specifiek de woningbouwopgave, in relatie tot bereikbaarheid.
- Markeren van de start van de samenwerking tussen Rijk en regio de komende jaren, met aandacht wat dit betekent voor het gezamenlijk gesprek en de te hanteren spelregels (modernisering MIRT).

Toelichting:

Over de aanpak van verstedelijking in relatie tot bereikbaarheid bestaan vragen en dilemma's bij de regionale partijen in het landsdeel Noordwest, die handvatten kunnen bieden voor het gesprek. Het gaat in het bijzonder om:

- Welke type afspraken kunnen exact gemaakt worden in het BO Leefomgeving Noordwest van juni en het BO MIRT Noordwest van november? En hoe verhouden deze zich tot eerder gemaakte afspraken?
- Om hier meer duidelijkheid over te geven is een voorlopige lijst gemaakt van mogelijke agendapunten voor het BO Leefomgeving Noordwest en het BO MIRT Noordwest in 2022. Deze is als bijlage 3 opgenomen.
- Hoe zorgen we er gezamenlijk voor dat tijdig en adequaat invulling wordt gegeven aan de benodigde randvoorwaarden, zoals:
 - Behoud van bedrijven, bijzondere landschappen en ruimte voor de benodigde transitie op het gebied van mobiliteit, economie, energie en klimaat
 - Een duidelijke aanpak van het wegnemen van belemmeringen rond stikstof en geluid.
 - De inzet op doorstroming en betaalbare woningen in de bestaande woningvoorraad om daarmee versneld de woningcrisis aan te pakken.
- Door het kabinet zijn aanzienlijke aanvullende financiële middelen vrijgemaakt voor woningbouw en bereikbaarheid. Deze aanvullende financiële middelen zijn echter onvoldoende in relatie tot de omvang van de opgaven. Er zullen daarom keuzes gemaakt moeten worden en prioriteiten worden gesteld. Hoe zorgen Rijk en regio er daarbij voor dat er handelingsperspectief

ontstaat voor een mobiliteitstransitie, inclusief schaa sprong in het OV, op de middellange termijn (2030-2040)?

- In het landsdeel Noordwest lopen een aantal majeure infrastructuurprojecten, die cruciaal zijn voor de bereikbaarheid van en binnen de regio, en waarover eerder afspraken tussen Rijk en regio zijn gemaakt. Het gaat onder meer om de projecten ZuidasDok, inclusief het 5^e en 6^e spoor op Amsterdam Zuid, het doortrekken van de NoordZuid-lijn naar Schiphol en Hoofddorp, de Ring Utrecht en knooppunt Hoevelaken. Hoe en wanneer kunnen over deze projecten nadere (financiële) afspraken worden gemaakt?
- Hoe wordt de gezamenlijk overeen gekomen noodzaak tot adaptief programmeren op basis van de Verstedelijkingsstrategieën en de (bereikbaarheids)programma's in verband gebracht met de aanpak van de Nationale Woon- en Bouwagenda? Hoe worden snelheid en tempo geborgd als door de aanpak van de agenda hier een aangepaste invulling aan moet worden gegeven?

4. Afspraken BO Verstedelijking en Financieel beeld -najaar 2021

In het kort:

- Toelichting bewindspersonen IenW op de stand van zaken prioritering MIRT-projecten voor stikstofberekeningen.
- Toelichting bewindspersonen IenW op de stand van zaken hinderaanpak.

Stikstof en herprioritering MIRT-projecten

Toelichting:

- Op 9 juli 2021 heeft het kabinet besloten om bij stikstofberekeningen voor alle emissiebronnen een maximale rekenafstand van 25 km te hanteren.
- De beschikbare capaciteit aan stikstofdeskundigen is beperkt, waardoor een prioritering van projecten onvermijdelijk is. Dat betekent dat sommige projecten in planning naar achter schuiven of tijdelijk "on hold" moeten worden gezet.
- Tijdens de bestuurlijke overleggen van 24 en 25 november 2021 zijn afwegingscriteria voor de prioritering van projecten gedeeld en besproken met de regionale bestuurders. Ook is gevraagd mee te denken over kansrijke oplossingen.
- Op dit moment worden hierover ambtelijke gesprekken met de regio gepland. Nadat de uitkomsten van deze gesprekken zijn verwerkt, wordt een definitief besluit over de prioritering van projecten genomen.

Hinderopgave als gevolg van vervanging en renovatie infrastructuur

Toelichting:

- Tijdens het BO Verstedelijking en Financieel Beeld van eind november 2021 heeft de Minister van IenW alle regio's opgeroepen om samen met het Rijk een impuls te geven aan de hinderaanpak.
- In december is via de Kamerbrief Staat van de Infrastructuur aangegeven dat het komend decennium sprake is van een grote opgave op het gebied van aanleg, vervanging- en renovatie (VenR) en regulier beheer en onderhoud (BenO).
- Zonder aanvullende maatregelen zal de hinder voor de reizigers en vervoerders fors toenemen; daarom hebben Rijk en regio in het BO MIRT van

2019 en 2020 gezamenlijke afspraken gemaakt om deze hinder substantieel te beperken.

- Beperkte beschikbaarheid van budgetten vraagt ook om herijking van hinderaanpak. We kunnen niet meer alle hinderpieken oplossen. Ongeacht de aanpak: er komt serieuze hinder op ons af.
- Ook is de ambitie als Rijk en regio uitgesproken om de hinderaanpak op een vernieuwende wijze uit te voeren door deze te verbinden aan beleidsdoelen op het gebied van veiligheid, bereikbaarheid en duurzaamheid. Naast hinderreductie wordt de gezamenlijke hinder- en mobiliteitsaanpak dus mede gericht op duurzame gedragsverandering en bewust mobiliteitsgedrag van burgers en bedrijven.
- Op basis van bovenstaande ambities heeft RWS de Werkwijzer Hinderaanpak in 2021 geactualiseerd. Deze wordt de komende maanden met de regio's besproken. Na deze afstemming is vaststelling door bewindspersonen beoogd.
- Daarnaast volgen gesprekken in alle regio's over de nodige stappen om verder invulling te geven aan de gemaakte BO MIRT afspraken in 2019 en 2020. Concreet betekent dit afspraken maken over een werkplan in elke regio waar dit nog niet is gebeurd. Dat werkplan zal inzicht bieden in de benodigde activiteiten en maatregelen in de hinderaanpak, de governance van de uitvoering, en het bekostigingsvoorstel.
- Het definitief maken van een werkplan met afspraken ten aanzien van de governance, uitvoering, en bekostiging verschilt per BO MIRT regio. In ieder geval zal tijdens het najaars MIRT in alle regio's hieraan worden voldaan.

BIJLAGE 1.

Nieuwe programma's voor ruimte en wonen

In het kort:

De huidige uitdagingen vragen om een aanscherping van beleidskeuzes in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en een rijksoverheid die regie voert waar dat nodig is. Het kabinet scherpt daarom de NOVI aan. Parallel aan de lopende programma's en de aanscherping van de NOVI worden twee nieuwe programma's opgestart: Het uitvoeringsprogramma NOVI en het programma Mooi Nederland.

Op vrijdag 11 maart is de Nationale Woon- en Bouwagenda gelanceerd. Hierin staat beschreven op welke wijze de versnelling van het aantal te bouwen woningen gerealiseerd wordt en hoe we ervoor zorgdragen dat de woningvoorraad past bij de woonwensen.

Toelichting:

Programma Uitvoering NOVI

In het uitvoeringsprogramma van de NOVI staat de gebiedsgerichte aanpak centraal. We maken meer tempo, versterken en sturen bij waar nodig. Langs vier actielijnen wordt samen met bewoners en gebruikers gewerkt aan een goede ruimtelijke inrichting van Nederland.

- Afspraken met provincies: focus op een samenhangende ruimtelijke vertaling van sectorale (kwantitatieve) doelen en de bijbehorende ruimtevraag
- Afspraken tussen partijen (Rijk, provincie, waterschap en gemeente): samenwerking waarbij we afspraken maken over kwantitatieve doelen gericht op aantrekkelijke landschappen, voldoende en bereikbare woningen voor iedereen, een duurzame energievoorziening en een gezonde leefomgeving.
- Uitvoeringskracht Rijk: versterken van Rijksuitvoeringsorganisaties, de inbreng van Rijksgronden en actief Rijksgrondbeleid.
- Intensivering informatievoorziening: voorzien in een gemeenschappelijke feitenbasis, dit verbeelden en zo besluitvorming te versnellen. Daarbij zetten we in op een 'digitale tweeling' van de fysieke leefomgeving.

Programma Mooi Nederland

- De ruimtelijke opgaven en transities vragen veel ruimte en leiden op tal van plekken tot ingrijpende veranderingen en aanpassingen.
- Daarbij is het van groot belang om oog te hebben voor ruimtelijke kwaliteit en Nederland mooi te houden.
- We zetten met het programma Mooi Nederland in op een breed gesprek over de ruimtelijke toekomst van Nederland. Van het tegengaan van de verrommeling van ons landschap tot inzetten op een duurzame stedelijke verdichting met voldoende groen. We organiseren met onze partners manifestaties, prijsvragen, tentoonstellingen, werkbezoeken en ateliers. Rondom een concrete gebiedsopgave zorgen we dat onze bestuurlijke partners en belanghebbende ontwerpend onderzoeken. Dit levert uitgangspunten en randvoorwaarden op voor concrete gebiedsontwikkelingen. Daarbij onderzoekt het kabinet waar wet- en regelgeving nodig is om de ruimtelijke kwaliteit te beschermen en verbeteren. Zo onderzoeken we criteria voor de hoeveelheid groen in een gezonde stedelijke ontwikkeling. We starten in elk geval met de volgende opgaven:
 - Ruimte voor klimaatverandering en de energietransitie;
 - Verduurzamen van de economie terwijl we ons groeipotentieel behouden;

- Steden sterker en leefbaarder maken;
- Toekomstgerichte inrichting van het landelijk gebied.
- De resultaten van dit programma voeden de lopende programma's onder de NOVI, het uitvoeringsprogramma van de NOVI en de aanscherping van de NOVI, want ruimtelijke kwaliteit is een doel voor alle ruimtelijke ontwikkelingen. Zo blijft Nederland mooi. Het programma wordt nader uitgewerkt en de eerste helft van juli 2022 gepresenteerd.

Programma's wonen

De komende jaren willen we gaan werken langs de lijnen van zes programma's:

- Programma Woningbouw
- Programma Betaalbaar wonen
- Programma Een thuis voor iedereen
- Programma Wonen en zorg voor ouderen
- Programma Versnelling verduurzaming gebouwde omgeving
- Programma Leefbaarheid en veiligheid

Programma Woningbouw

- In navolging van de Nationale Woon- en Bouwagenda is vrijdag 11 maart 2022 ook het eerste programma gepresenteerd, het Programma Woningbouw.
- Dit programma heeft tot doel om de realisatie van het aantal nieuwbouwwoningen deze kabinetsperiode te versnellen tot ca. 100.000 woningen per jaar, waarvan tenminste 2/3 betaalbare huur- en koopwoningen verdeeld over 250.000 sociale huurwoningen en 350.000 betaalbare koop- en middenhuurwoningen.
- Over de realisatie van deze woningen zullen ook (prestatie)afspraken met woningbouwcorporaties gemaakt worden.
- Binnen het programma wordt ingezet op 4 actielijnen:
 - Versterken regie: zorgen dat alle gemeenten, provincies en het Rijk hun deel van de taak en verantwoordelijkheid nemen voor de realisatie van de groei naar 100.000 woningen per jaar deze kabinetsperiode en de bouw van 900.000 woningen tot en met 2030.
 - Sneller van plan naar realisatie: inkorten van het realisatieproces van een woning en het mitigeren van belemmeringen om woningen op de juiste plek te realiseren.
 - Stimuleren snelle woningbouw: wegnemen van belemmeringen door gemeenten financieel te ondersteunen om zodoende 100.000 (grotendeels betaalbare) woningen per jaar te kunnen ontwikkelen; incl. flex- en transformatiewoningen.
 - Grootschalige integrale woningbouw: bieden van langjarige zekerheid en continuïteit in de realisatie van grootschalige woningbouw.

BIJLAGE 2

Rijk-regio programmatische aanpak in Noordwest

Verstedelijkingsstrategie Utrecht-Amersfoort

Gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen

Het aantal mensen dat woont, werkt en studeert in de Metropoolregio Utrecht & Amersfoort stijgt harder dan waar dan ook in Nederland. Om die groei op te vangen, zijn er in 2040 165.000 woningen nodig en locaties voor ruim 112.000 banen. Om antwoord te geven op de vraag hoe deze forse groei van wonen en werken op te vangen én hoe tegelijk bereikbaar, leefbaar en groen te blijven, zijn het Ontwikkelperspectief Utrecht Nabij (2020) en het Ontwikkelbeeld regio Amersfoort Centraal (2021) opgesteld. Hiermee kan het motto van de Metropoolregio Utrecht – gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen – bewaarheid worden. In november 2021 hebben Rijk en regionale partijen afgesproken dat beide documenten samen één verstedelijkingsstrategie op grond van de NOVI vormen. Partijen hebben zich aan deze verstedelijkingsstrategie gecommitteerd en gebruiken het als vertrekpunt voor nader onderzoek, uitwerking en doorwerking in eigen omgevingsbeleid.

Nabijheid is het leidende principe

Nabijheid is het leidende principe voor de toekomst van de Metropoolregio Utrecht. Nabijheid betekent dat nieuwe ontwikkelingen dáár komen, waar al veel mensen wonen of werken en waar het openbaar vervoer al goed geregeld is of kan worden. De komende 20 jaar wordt vooral binnenstedelijk bijgebouwd en in de buurt van nieuwe en bestaande ov-knooppunten: plekken waar bus, tram, trein, fiets en auto samenkomen. Nieuwe woningen en banen worden geconcentreerd:

- In de stad Utrecht bij ov-knooppunten in een U-vormig gebied van Zuilen en Leidsche Rijn Centrum via Westraven, Lunetten-Koningsweg en Utrecht Science Park naar Overvecht.
- In de stad Amersfoort bij ov-knooppunten Amersfoort Centraal, Amersfoort Schothorst en Vathorst Bovenduist.
- Rond grotere regionale ov-knooppunten, Regiopoorten De Bilt; Bilthoven; Breukelen; Bunnik; Houten; Vianen; Woerden; Zeist-Noord; Nijkerk en Barneveld.

Daarnaast wordt ingezet op het borgen van de lokale vitaliteit van kleinere kernen.

Groen Groeit Mee

De landschappelijke aantrekkelijkheid is dé troef van de Metropoolregio Utrecht. Verdere verstedelijking vereist dat het groen meegroeit. Daarbij wordt niet alleen gezord voor kwantitatieve groei (meer), maar ook voor een kwalitatieve sprong op elk schaalniveau (beter):

- Versterking structuren als waardevolle landschappen Groene Hart, Hollandse Waterlinies en Utrechtse Heuvelrug (grote schaal)
- Groene Parels (als Amelisweerd-Rhijnauwen) en Groene Vallei-lint (tussenschaal).
- Aanleg buurt- en wijkparken (kleine schaal).
- Ontwikkeling Groene Poorten (bereikbaarheid met OV).

Schaalsprong mobiliteit

Om in de toekomst de draaischijf in de nationale mobiliteitsnetwerken te blijven, en te blijven voldoen aan de gigantische en groeiende vraag naar woningen én banen is een schaalsprong in mobiliteit nodig. Inzet is om het mobiliteitssysteem samenhangend en

multimodaal te maken: én fiets én openbaar vervoer én weg én beleid om mensen te motiveren de best passende modaliteit te kiezen.

Programma U Ned

Achtergrond U Ned en resultaten tot dusverre

In het programma UNed werken Rijk en regio samen aan maatregelen voor de regio Utrecht op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid en leefbaarheid. Er lopen gesprekken om de regio Amersfoort toe te voegen aan de governance van U Ned, in de praktijk is Amersfoort al onderdeel van een aantal deelsporen.

Rijk en regio hebben in U Ned als ambitie voor de regio Utrecht om tot 2030 75.000 woningen te realiseren, oplopend tot 125.000 in 2040; verder zullen er naar verwachting meer dan 80.000 arbeidsplaatsen bijkomen. Met het U Ned programma ambiëren Rijk en regio deze groei op een zo duurzaam en gezonde manier vorm te geven, waarbij doorstroming op het nationaal spoor- en wegennet niet verder onder druk komt te staan.

Tijdens het BO MIRT najaar 2020 hebben Rijk en regio de uitkomsten van het MIRT Onderzoek "Utrecht Nabij - Ontwikkelperspectief verstedelijking en bereikbaarheid Metropoolregio Utrecht 2040, met een doorkijk naar 2050" vastgesteld. Hiermee volgen Rijk en regio een ontwikkelstrategie op basis van nabijheid, met concentratie van nieuwe woningen en arbeidsplaatsen in het stedelijk kerngebied (de Grote U) en een aantal regionale ov-knooppunten. Daarbij past een samenhangend, multimodaal mobiliteitssysteem, waarbij het accent meer op fiets en OV ligt naarmate de mate van stedelijkheid toeneemt. Een groenstructuur die van groen in de wijk, via groene scheggen en groene parels uitloopt naar de grote landschappen om de stad.

In de zomer van 2020 heeft de staatssecretaris van IenW de Startbeslissing voor de MIRT Verkenning OV en Wonen genomen. De MIRT-verkenning kent de volgende opgaven (1) het beter bereikbaar maken van Utrecht Science Park (USP), (2) ontlasten van het verwachte knelpunt Utrecht Centraal, (3) de ontsluiting van nieuwe woon- en werklocaties en (4) de bouw van extra woningen. Scope van de MIRT verkenning ligt tot 2030. Maatregelen die momenteel onderzocht worden zijn HOV lijnen die de belangrijkste knooppunten en woongebieden aan de zuidflank van de stad (waaronder Merwedekanaalzone en Nieuwegein Centrum) met elkaar verbinden, een nieuw station Lunetten-Koningsweg en mogelijke IC status voor stations Leidsche Rijn Centrum en Lunetten-Koningsweg.

De huidige en de geplande grote verbouwingen aan het wegennet rond de stad Utrecht, in combinatie met de huidige en geplande ruimtelijke ontwikkelingen in en aan de randen van de stad (Utrecht Science Park, Merwedekanaalzone) vergroten de druk op de bereikbaarheid. Die druk is al hoog vanwege autonome groei van alle modaliteiten.

Inzet voor U Ned komende jaren

U Ned kan een substantiële bijdrage leveren aan het verwezenlijken van de ambities in het regeerakkoord door in samenhang ontwikkelen van de woningbouwopgave, de mobiliteitsopgave en duurzame groei, met de strategie die in Utrecht Nabij is vastgesteld.

- In samenhang met de verder te ontwikkelen woondeals biedt UNed het kader en gezamenlijk proces om tot concrete wederkerige afspraken te komen voor woningbouw door de versnelling van de huidige productie binnen 3 tot 5 jaar met gerichte mobiliteitsmaatregelen, en daarmee een solide basis te leggen voor doorgaande verstedelijking richting 2040. Doel is om voor BO Leefomgeving een eerste voorstel te hebben voor een aantal concrete korte termijn maatregelen gekoppeld aan woningbouwontwikkeling en in samenhang met maatregelen voor de korte termijn die stappen zetten in de mobiliteitstransitie in de regio; de aanpak 2030' (o.a. parkeerstrategie, knooppuntontwikkeling en diverse infra maatregelen voor bijv. fiets en OV en weg.)
- Een stap verder is een besluit over de lopende MIRT verkenning OV en Wonen die de voor woningbouw noodzakelijke schaa sprong OV rond de stad Utrecht mogelijk maakt, met name in de grootschalige woningbouwlocatie Groot Merwede. Het gaat om een besluit over de alternatieven die nader worden uitgewerkt én de mogelijke uitbreiding van de financiële dekking die daarvoor nodig is. Op dit moment worden alternatieven uitgewerkt die passen bij de opgave, wetende dat het budget daarvoor niet toereikend is. Besluitvorming hierover is noodzakelijk voor perspectief op ontsluiting van de woningbouwontwikkeling in Groot Merwede.
- De mobiliteitsstrategie die momenteel in U Ned uitgewerkt wordt biedt een goede basis voor een gecombineerde strategie van doorstroming op het wegennet en een mobiliteitstransitie naar fiets en OV in bestaande en nieuwe woon- en werkgebieden.
- De Ring Utrecht maakt geen deel uit van U Ned. In UNed wordt uitgegaan van een gerealiseerde Ring in de onderbouwingen. De regio werkt parallel aan een gelijkwaardig regioalternatief voor Ring Utrecht. .
- In de gebiedsonderzoeken wordt de stedelijke ontwikkeling in het kerngebied rond de stad Utrecht verder uitgewerkt, om in samenhang met de mobiliteitsstrategie en de MIRT Verkenning te komen tot besluiten over de doorgroei van de stad na 2030, waaronder in de A12 zone en mogelijke doorontwikkeling naar Rijnenburg. Onderdeel hiervan zijn naast wonen ook werken, de groene structuur en verbinding naar de landschappen buiten de stad, energietransitie, klimaatadaptatie en voorzieningen zoals sportlocaties.
- In het knooppuntenprogramma wordt voor de grootschaligere woningbouwontwikkeling in de grote kernen nabij OV knooppunten in de regio een voorstel voor condities en randvoorwaarden ontwikkeld, het gaat hierbij o.a. om: Woerden, Houten, Breukelen, Bunnik en Zeist.

Verstedelijkingsstrategie MRA

Metropool van grote klasse met menselijke maat

In november 2021 hebben rijk en regio het Verstedelijkingsconcept MRA vastgesteld. Dit is het gezamenlijke antwoord voor de middellange en lange termijn op de grote uitdagingen waar we met de Metropoolregio Amsterdam voor staan. Niet eerder hebben gezamenlijke overheden, lokaal, regionaal, nationaal en met de waterschappen van het allereerste ogenblik met elkaar gewerkt aan een verhaal voor deze regio. Ondertussen hebben ook de raden, Staten, waterschappen en de Vervoerregio Amsterdam het Verstedelijkingsconcept onderschreven en daarmee de intentie uitgesproken deze gezamenlijke koers voor de regio te vertalen in de toekomstige eigen beleidsinstrumenten.

Hoofdpijnen gezamenlijke koers

Complete en duurzame steden

De Metropoolregio kent een enorme woningbouwopgave: rijk en de regio hebben afgesproken tot 2030 175.000 woningen te bouwen. Omdat de vraag naar woningen zo groot is, kijken we of we de bouwproductie tot 2030 kunnen verhogen tot 220.000 woningen. Deze urgente woningbouwopgave zien wij niet los van al die andere vraagstukken waar onze bewoners, ondernemers en bezoekers behoefte aan hebben. We bouwen niet alleen woningen, maar complete en duurzame steden en samenlevingen in een aantrekkelijk en vitaal landschap. Tevens vraagt de versnelling van deze grote woningbouwproductie om een aantal randvoorwaarden die op orde moeten zijn.

Meerkernige metropool: gezond, sociaal inclusief, bereikbaar en duurzaam

Met het Verstedelijkingsconcept zetten we nieuwe accenten: meer dan ooit doet de hele metropoolregio hieraan mee door te bouwen aan een meerkernige metropool met een evenwichtige economische groei voor onze steden. We bouwen aan een regio met kansen voor iedereen en voor elk deel van de regio. Een metropoolregio waar het gezond is om te leven, waar voldoende woningen, voorzieningen en banen zijn. Waar het makkelijk is om van A naar B te komen. Waar voldoende ruimte is voor bedrijvigheid. We ontwikkelen een regio die inspeelt op alle noodzakelijke veranderingen die op ons afkomen, of het nu gaat om veranderingen in het klimaat, onze inzet op het behoud van het landschap en de biodiversiteit tot de manier waarop en waar we onze energie winnen. We kijken naar de ontwikkeling in samenhang waarbij we niet weglopen voor de consequenties van de voorgestelde keuzes.

Groen blauw netwerk in en om de stad

Naast de inzet op meerkernige ontwikkeling is er in de gezamenlijke koers aandacht voor het groenblauwe netwerk in en om de stad. De inzet is het landschap te versterken ten behoeve van recreatie, maar ook ten behoeve van cultuur- en natuurwaarden. De noodzakelijke inzet op het versterken van het ecologisch systeem en het watersysteem biedt daarbij koppelkansen. Ook wordt in de koers nadrukkelijk de koppeling gelegd tussen verstedelijking en een klimaatbestendige en gezonde leefomgeving en de rol die groen in en om de stad hierbij kan spelen.

Nog te maken keuzes

Met het Verstedelijkingsconcept hebben rijk en regio reeds bestuurlijke afspraken gemaakt over gezamenlijke uitgangspunten en ambities voor de toekomstige ontwikkeling als het gaat om sociaal-economische en mobiliteits ontwikkeling en de klimaatadaptatie, waterrobuuste en natuurinclusieve inrichting van de regio. Concretere

afspraken zijn gemaakt over het woningbouwprogramma tot 2030 inclusief de locaties evenals de spreiding van de werkgelegenheid.

Maar we zijn er nog niet. De komende periode zullen we de fasering van het woon-en werkprogramma inclusief de noodzakelijke investeringen op het gebied van onder andere bereikbaarheid, energieinfrastructuur, klimaatadaptatie verder moeten concretiseren om te komen tot de afgesproken rijk-regio programmering.

Daarnaast zullen we de komende jaren ook een aantal lastige keuzes moeten maken:

Meerkernige metropool: ontwikkeling wonen, werken, bereikbaarheid tot 2030

Met het huidige woningbouwprogramma en groei van arbeidsplaatsen in de Metropoolregio stijgt ook de vervoersvraag. De feiten liegen er niet om: als we ons mobiliteitsgedrag niet aanpassen en de vervoersvraag blijven faciliteren, dan loopt het mobiliteitssysteem al in 2030 vast en missen we kansen om onze mobiliteit te verduurzamen en neemt de vervoersongelijkheid verder toe. Hierdoor gaat de leefkwaliteit, bereikbaarheid en (internationale) concurrentiepositie van en naar de MRA sterk achteruit. Dit vraagt op korte termijn om samenhangende keuzes van slimme investeringen, slimme beleidskeuzes mobiliteit en slim verstedelijken.

Noordzeekanaalgebied

In het NZKG liggen een aantal ruimtelijke opgaven, die via de gebiedsaanpak NOVI-NZKG worden opgepakt:

- Voor de ontwikkeling van de woon- en leefomgeving:
Verbeteren van de gezondheid en de leefkwaliteit
- Voor de ontwikkeling van het groenblauwe netwerk:
Locatiekeuze, omvang en inrichting van de tijdelijke piekwaterbuffering
- Voor de ontwikkeling van het havencomplex:
 1. Transitie van klassieke haven naar HUB voor duurzame brandstof en goederenstromen
 2. Ruimte voor circulaire economie en bedrijventerreinen
 3. Ruimte voor bedrijventerreinen
 4. Uitwerking strategische reservering Houtrakpolder

Voor sommige vraagstukken liggen oplossingen buiten het NZKG; die zullen op MRA-niveau worden geagendeerd

Zuidflank

Hier is de leefkwaliteit rondom Schiphol een belangrijke opgave. Naast algemene knelpunten zorgt de aanwezigheid van Schiphol op diverse plekken voor een extra uitdaging bij de woningbouw. De luchthaven heeft tevens invloed op de mogelijkheden voor verstedelijking en het saneren van zo'n 800 hectare verrommeld glas. Rijk en regio moeten daarom keuzes maken over de leefkwaliteit rondom Schiphol in relatie tot de verstedelijking en de toekomst van de luchthaven.

Bedrijventerreinenstrategie MRA

De (soms gedeeltelijke) transformatie van bedrijventerreinen in de MRA leidt ertoe dat er bedrijven op zoek moeten naar een nieuwe locatie. De afgelopen jaren hebben veel bedrijven een nieuwe locatie gevonden in het havengebied, maar daar moeten we zuiniger omgaan met de resterende ruimte (uitsluitend inzetten voor havengebonden bedrijvigheid en/of hogere milieucategorie). Hier ligt een grote kans, want we willen de werkgelegenheid juist spreiden over de regio. Dit vraagt wel concrete inspanning. Er moeten bedrijventerreinen worden ingericht in de regio, op locaties die de ondernemers

aanspreken. Om die hectares beschikbaar te krijgen is een regionale bedrijventerreinenstrategie nodig.

Programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid

Wat is het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid en wat beoogt het?

De Metropoolregio Amsterdam (MRA) kent een urgente woningbouwopgave. Het Rijk en de regio hebben afgesproken tot 2030 175.000 woningen te bouwen. Omdat de vraag naar woningen zo groot is, verkennen rijk en regio of de bouwproductie tot 2030 verhoogt kan worden tot 220.000 woningen. Voor 2040 is de ambitie om 250.000 woningen en ca. 230.000 arbeidsplaatsen te realiseren. Het uitgangspunt hierbij is een meerkernige ontwikkeling en een evenwichtige groei van de complete steden in de MRA. Dit biedt een kans voor het versterken van de regio, maar geeft i.c.m. de klimaatafspraken ook enorme opgaven ten aanzien van bereikbaarheid en leefbaarheid. In het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBaB) werken Rijk en regio sinds 2018 integraal samen aan vraagstukken om de bereikbaarheid op de middellange en lange termijn in, van en naar de Metropoolregio op orde te houden, met in het achterhoofd de aanzienlijke werkgelegenheid- en woningbouwgroei binnen de regio. Hiervoor werkt het bereikbaarheidsprogramma nauw samen met de Verstedelijkingsstrategie MRA.

Het opvangen van de mobiliteitsgroei is een multimodale opgave. Dat betekent dat we werken aan het versterken van de (e-)fiets, openbaar vervoer en weginfrastructuur. Door deze slimmer te gebruiken en waar nodig uit te breiden. Daarbij hebben wij oog voor onze doelen op het gebied van duurzaamheid: het versterken van de duurzame mobiliteit en het leveren van een bijdrage aan de landelijke klimaatdoelen.

Om de groei op duurzame wijze mogelijk te maken hanteren we het onderstaande ontwikkelprincipe: benut de kracht van de modaliteiten en we faciliteren hierbij verschillende schaalniveaus van mobiliteitssystemen, elk met hun eigen voorkeursmodaliteiten:

- lopen, fiets, openbaar vervoer als basis voor binnenstedelijk milieu;
- benut de kracht van de fiets op 10 tot 15 km en het Metropolitaan Fietsroute-netwerk;
- openbaar vervoer primair op relaties grote steden en economische kerncorridors;
- auto blijft belangrijk voor overige (kriskras) relaties.

Wat hebben regio en Rijk in het programma de afgelopen periode bereikt?

Samen Bouwen aan Bereikbaarheid heeft in 2021 weer een forse stap gezet op weg naar de uitvoering.

In het *Multimodaal Toekomstbeeld (MTB)* is de mobiliteitsopgave verder uitgewerkt die het gevolg is van de verstedelijkingsopgave (realisatie van ca. 250.000 woningen en ca. 230.000 arbeidsplaatsen tot 2040, waarvan 75% tot 2030). Zonder aanvullende inzet op mobiliteitstransitie leidt de grote verstedelijkingsopgave tot een sterke groei van de mobiliteit, met 70% groei van het openbaar vervoer en 50% meer autoverplaatsingen. Als we ons mobiliteitsgedrag niet aanpassen en de vervoersvraag blijven faciliteren, dan loopt het mobiliteitssysteem al in 2030 vast en missen we kansen om onze mobiliteit te verduurzamen. Hierdoor gaat de leefkwaliteit, bereikbaarheid en (internationale) concurrentiepositie van en naar de MRA sterk achteruit. Er is een mix van maatregelen

noodzakelijk om de doelstellingen op het gebied van bereikbaarheid en leefbaarheid te halen en het functioneren van de netwerken te verbeteren. Cruciaal is het afremmen en spreiden van de mobiliteitsgroei. De ingezette mobiliteitstransitie dient daarvoor versterkt te worden doorgezet. Daarbij dient de verstedelijking nauw afgestemd te worden op de kwaliteit van de bereikbaarheid en nabijheid.

Een beeld dat zowel uit het MTB als uit de gebiedsgerichte onderzoeken *Zuidwest Amsterdam-Schiphol-Hoofddorp (ZWASH)* (zuidwestflank van de regio) en *Amsterdam Bay Area (ABA)* (oostflank van de regio) naar voren komt, is dat fysieke maatregelen om knelpunten op het hoofdwegennet weg te nemen, een beperkt oplossend vermogen hebben wanneer het totale wegennet in beschouwing wordt genomen. Aanpassingen aan het hoofdwegennet zorgen namelijk voor meer autoverkeer, wat vaak stroomafwaarts zorgt voor nieuwe knelpunten. De grenzen van het systeem raken daarmee in zicht. Daarnaast zijn ook nieuwe wegen steeds moeilijker inpasbaar. Inzetten op verminderen van het aantal autoverplaatsingen (mobiliteitstransitie) is daarmee cruciaal om over de weg bereikbaar te blijven.

In *ZWASH* zijn de voorkeursoplossingen voor de OV-schaalsprong - doortrekking Noord-zuidlijn en Ringlijn – verder uitgewerkt en is een wegenstudie opgeleverd. Voor de doortrekking Noord-zuidlijn is gewerkt aan het leveren van beslisinformatie voor het Nationaal Groeifonds, waarmee een aantal activiteiten naar voren zijn gehaald die normaal gesproken in een MIRT-Verkenning worden onderzocht. Uit het regeerakkoord valt op te maken dat de 1,5 miljard euro voor de Noord-Zuidlijn vanuit het NGF overgeheveld is naar het Mobiliteitsfonds waarmee 50% van de dekking van het project gerealiseerd is. Daarnaast ligt er een substantieel regionaal bod voor aanvullende financiering op tafel.

Om de volgende stap voor *ZWASH* naar de verkenningsfase van het MIRT te kunnen maken is nodig dat het MIRT onderzoek is vastgesteld en er zicht is op in ieder geval 75% van de bekostiging van de meest plausibele variant.

Voor de *ZWASH*-deelopgave doortrekking Noord-Zuidlijn is de verwachting dat de stap naar de verkenningsfase op korte termijn genomen kan worden. Inhoudelijk is het MIRT-onderzoek afgerond en vastgesteld in het BO-MIRT van eind 2020 en ligt er bovendien een positieve MKBA op tafel voor de voorkeursoplossing. Daarnaast is er draagvlak bij Rijk en regio om de volgende stap te maken. Met de 1,5 miljard in het regeerakkoord en het regionaal bod van 425 miljoen is er op dit moment zicht op in ieder geval 64% dekking. Om de startbeslissing tot een MIRT-Verkenning te kunnen nemen, is het nodig dat Rijk en regio afspraken maken over de resterende bekostigingsopgave.

De *ZWASH*-deelopgave Ringlijn is inhoudelijk gezien ver genoeg om een volgende stap te kunnen zetten, met de vaststelling van MIRT-onderzoek eind 2020 in het BO-MIRT. Er ligt een regionaal bod op tafel, maar er is op dit moment nog geen duidelijkheid over aanvullende bekostiging vanuit het Rijk. Daarmee kan op dit moment nog niet aan de voorwaarde voor zicht op 75% van de bekostiging worden voldaan.

ABA is het gebied tussen Amsterdam-Oost en Almere, rondom het IJmeer. Het biedt kansen voor duurzame gebiedsontwikkeling met 100.000 woningen en 40.000 arbeidsplaatsen tot 2050. In het MIRT-onderzoek *ABA* is onderzocht wat de effecten zijn van verschillende ruimtelijke ontwikkelingen op bijvoorbeeld de bereikbaarheid, natuur en ecologie. Inmiddels is het MIRT-onderzoek *ABA* gereed bevonden door de Programmaraad SBaB. Gestreefd wordt om deze afronding te bekrachtigen in het

komende BO-MIRT. Mogelijke vervolgstappen zijn nog in ontwikkeling en kunnen ook op tafel komen in het BO-MIRT.

Om de volgende stap voor ABA naar de verkenningfase van het MIRT te kunnen maken is nodig dat het MIRT onderzoek is vastgesteld en er zicht is op in ieder geval 75% van de bekostiging van de meest plausibele variant.

Voor ABA ligt op dit moment nog geen voorstel voor bekostiging, hier zal in de aanloop naar het aankomende BO-MIRT aan gewerkt worden.

Naast de bovengenoemde plannen voor de langere termijn, wordt er in de *Uitvoeringsagenda SBaB* gewerkt aan een pakket van korte termijn-maatregelen, waarbij voor het komende jaar de focus ligt op de gedragsaanpak. Borging van (structurele) financiële middelen is een noodzakelijk volgende stap om tot een meerjarig maatregelenpakket te komen van zowel gedrags- als infrastructurele maatregelen. Hiermee kunnen we nu al toewerken naar de mobiliteitstransitie die nodig is om de mobiliteitsgroei -die het gevolg is van de verstedelijkingsopgave- zo goed mogelijk op te kunnen vangen.

Wat voor een bijdrage zou het programma SBaB aan de MRA kunnen leveren de komende jaren?

Binnen SBaB hebben Rijk en regio de afgelopen jaren al intensief en effectief samengewerkt aan de uitwerking van de bereikbaarheidsopgave in de MRA in relatie tot de omvangrijke verstedelijkingsopgave. Het programma kan en wil een belangrijke bijdrage leveren aan de verdere uitwerking van de plannen in het regeerakkoord voor een goede ontsluiting van nieuwe woningen in de 14 verstedelijkingsgebieden en daarbuiten, voor wat betreft de Metropoolregio Amsterdam.

Er liggen ook al concrete plannen op tafel voor de korte termijn. Samen met de Verstedelijkingsstrategie (VS) MRA wordt op dit moment gewerkt aan een concretisering van de fasering en benodigde middelen. Ook de komende jaren zal SBaB gezamenlijk met de VS MRA de programmering wonen en werken in samenhang met bereikbaarheid verder aanscherpen en uitwerken. Hiermee kunnen resultaten worden behaald incl. het benodigde tempo. Dat wordt het meest zichtbaar bij de aanpak van *Bereikbare Steden*. Met Bereikbare Steden is per stad een gebiedsplan gemaakt waarin wordt uitgewerkt welke randvoorwaardelijke investeringen op het gebied van bereikbaarheid, openbare ruimte en klimaatadaptatie noodzakelijk zijn voor de versnelling van de woningbouw. Hiermee wordt de gewenste bereikbaarheid van nieuwe woon- en werklocaties gefaciliteerd. Er is daarmee een basis gelegd om op voort te bouwen en verdere uitvoeringsafspraken te maken tussen Rijk en regio.

BIJLAGE 3.

Voorlopige lijst van mogelijke agendapunten voor het BO Leefomgeving Noordwest en het BO MIRT Noordwest in 2022

Vooraf

Voor een aantal lopende projecten is het voor de voortgang urgent om aanvullende afspraken te maken tussen rijk en regio. Het gaat daarbij m.n. over de projecten ZuidasDok, mede in relatie tot het project 5^e/6^e spoor Amsterdam Zuid, en A27/A12 Ring Utrecht naar aanleiding van het Coalitieakkoord. Voor deze projecten wordt separaat bestuurlijk overlegd.

BO Leefomgeving Noordwest juni 2022

- Uitvoeringsprogramma NOVI
Lancering van het programma, in bijzonder de aftrap van de landsdekkende ruimtelijke regie ('verticale sturing').
- Verstedelijkingsstrategieën:
 - Verstedelijkingsstrategie MRA
Stand van zaken fasering en Rijk-regio adaptief programmeren, incl. financiering in samenhang met ontwikkelpad SBaB.
 - Ontwikkelperspectief Utrecht Nabij – Ontwikkelbeeld regio Amersfoort Centraal (UNed)
Stand van zaken:
 - gebiedsuitwerkingen en voortgang ontwikkeling locaties tot 2030.
 - fasering en Rijk-regio adaptief programmeren, incl. financiering.
 - Optioneel: Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley
Voortouw voor bespreking ligt bij het BOL Oost. Hier agendering voor zover afstemming met Noordwest nodig is.
- Programma Woningbouw:
 - Eerste tranche afspraken over woningbouwlocaties/gebieden met bijbehorende bereikbaarheidsinvesteringen, vaststellen definitieve lijst grootschalige integrale woningbouwgebieden en vaststellen afweegkader bereikbaarheidsinvesteringen.
 - Randvoorwaarden: Klimaat (o.a. RMP), stikstof, geluid, energie.
- NOVI-gebieden
 - NOVI-gebied Noordzeekanaalgebied
Stand van zaken.
 - NOVI-gebied Groene Hart
Stand van zaken.
- Regionale bedrijventerreinen strategie
- Modernisering MIRT met o.a. stand van zaken Actualisatie MIRT-spelregels
- Overdracht Merwedekanaal
- Fietsparkeren: afspraak Jaarbeurspleingebouw
- Optioneel: Omgevingsagenda Noordwest Nederland
- Optioneel: Nationaal Programma Landelijk Gebied

BO MIRT Noordwest november 2022

- Algemene landelijke onderwerpen, zoals stand van zaken financieel beeld mede in relatie tot BDU, stikstof, toekomstbeeld fiets (incl. regionale doorwerking aanvraag Resilience and Recovery Facility van EU en intentieovereenkomst Dom tot Dam), toekomstbeeld OV, PHS, voortgang Betalen naar Gebruik.
- Netwerken op orde

Stand van zaken hideraanpak.

- Gebruik netwerken optimaliseren: Veilig, Slim en Duurzaam
- Ruimte en Wonen
 - Vaststellen Verstedelijkingsstrategie Onderdelen fasering en Rijk-regio adaptief programmeren, incl. financiering in samenhang met ontwikkelpad SBaB.
 - Tweede tranche afspraken over woningbouwlocaties/gebieden met bijbehorende bereikbaarheidsinvesteringen.
 - Afspraken over grootschalige woningbouwgebieden met bijbehorende bereikbaarheidsinvesteringen tot 2030, die worden opgenomen in regionale woondeals.
 - Randvoorwaarden: Klimaat (o.a. RMP), stikstof, geluid, energie, ook in relatie tot Programma Energiehoofdstructuur (PEH) en BO Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (MIEK).
- Programma's:
 - SBaB (MRA):
 - MIRT-verkenning OV-verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer.
 - Vervolg sluiten kleine metroring.
 - Vervolg Amsterdam Bay Area (ABA).
 - Uitvoeringsagenda.
 - MTB.
 - UNed
 - Pakket aanpak 2030: multimodaal voorstel, incl. knooppunten.
 - MIRT-verkenning OV en Wonen: besluit over OV-varianten die worden uitgewerkt én mogelijke uitbreiding van financiële dekking die nodig is voor ontsluiting woningbouwontwikkeling in Groot Merwede.
 - Opgave 2030 en 2040 multimodale mobiliteitsstrategie.
 - Grote U: condities en fasering.
 - Projecten: actuele projecten waarover een besluit moet worden genomen.
- Water
 - Optioneel: Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW).

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENW/BSK-2022/74544

Datum 4 april 2022
Betreft Kennismakingsgesprekken met de regio in het kader
van het MIRT

Geachte voorzitter,

Op 28 maart en 4 april jl. hebben we, samen met de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening een "ronde door Nederland" gemaakt om kennis te maken met de regionale bestuurders in de verschillende landsdelen en in de goederenvervoercorridors. We hebben gesproken over de gezamenlijke opgaven en ambities, met name op het gebied van woningbouw en bereikbaarheid. Met deze brief informeren we u op hoofdlijnen over deze kennismakingsgesprekken. Tevens informeren we u over de stand van zaken van het project ZuidasDok. Dit conform de toezegging in het Hoofdpijnendebat van 16 februari 2022.

De kennismakingsgesprekken hebben een rijke oogst opgeleverd aan beelden over opgaven, kansen, aandachtspunten en ambities in alle regio's. Zo worden nieuwe verbindingen uit het Deltaplan voor het Noorden gezien als een kans om de brede welvaart in het Noorden te vergroten. Tijdens het overleg in Emmen is daarnaast stil gestaan bij woningbouw en kansen voor waterstof en circulariteit als dragers van economische versterking van de regio gekoppeld aan grensoverschrijdende verbindingen. In Delft, waar het overleg was met de bestuurders uit Zuidwest, zagen we de ambitie om gezamenlijke opgaven op het gebied van bereikbaarheid, wonen, werken en innovatie voortvarend en integraal samen met andere gemeenten aan te pakken als onderdeel van de doorontwikkeling van "de Oude Lijn", de spoorlijn tussen Leiden en Dordrecht. In Zeeland ligt de focus op integrale grensoverschrijdende havenontwikkeling, innovatieve mobiliteitsconcepten en het versterken van vervoer over het spoor.

Amersfoort heeft laten zien hoe een gebied met een rijk industrieel verleden wordt ontwikkeld tot een duurzaam, divers en hoogstedelijk gebied, als voorbeeld dat er in de regio Noordwest niet alleen woningen worden gebouwd, maar complete en duurzame steden en samenlevingen in een aantrekkelijk en vitaal landschap tot stand komen. In Nijmegen is gesproken over kansen voor bereikbaarheid en verstedelijking, en over het belang van klimaatadaptatie bij ruimtelijke inrichting in Oost Nederland.

In Zuid Nederland ging het gesprek in Veldhoven over de synergie tussen verstedelijking, een aantrekkelijk vestigingsklimaat en (internationale) bereikbaarheid. Met de bestuurders uit de goederenvervoercorridors lag de focus in Moerdijk op ruimtelijke economische ontwikkeling door vervoerscorridors, het belang van verduurzaming en digitalisering van de logistieke- en transportsector.

Bovenstaande voorbeelden betreffen slechts een selectie en illustreren de opgaven die breder spelen in de regio en de daarin gelegen steden en landelijke gebieden. De voorbeelden laten de kracht van de verschillende regio's zien en benadrukken ook dat elke regio zijn eigen kenmerken en identiteit heeft, waarmee met maatwerk naar toekomstige ontwikkelingen wordt gekeken. Ook werd duidelijk dat goede bereikbaarheid en infrastructuur daarbij een sturende kracht heeft. In de overleggen werd door de regio's benadrukt dat intensief samenwerken tussen overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties noodzakelijk is om complexe opgaven zoals mobiliteit, woningbouw, energie, water, klimaatadaptatie, stikstof en natuur in samenhang aan te pakken. De behoefte is uitgesproken om tempo te houden in de besluitvorming, maatregelen af te spreken om zo bij te dragen aan een passend antwoord gezien de opgaven.

In de kennismakingsgesprekken is gesproken over het Coalitieakkoord en over hoe modernisering van het MIRT een verdere impuls kan geven aan het goede gesprek tussen Rijk en regio. Dat ondersteunt de noodzakelijke samenwerking tussen alle overheidslagen. Regie op de opgaven in het ruimtelijke domein is bij dit alles noodzakelijk. Daarnaast hebben we de eerste contouren geschetst hoe we uitwerking willen geven aan de gezamenlijke opgave om de bereikbaarheid van de nieuw te ontwikkelen woningbouwgebieden op orde te hebben.

In het Coalitieakkoord is veel geld vrijgemaakt om door te pakken en werk te maken van deze opgaven. Zo biedt de € 7,5 miljard voor goede ontsluiting van nieuwe woningen een unieke kans om voor zowel de korte als de lange termijn te komen tot robuuste en toekomstbestendige oplossingen voor de bereikbaarheid van nieuw te bouwen woningen. Onze inzet is om daarbij breed te kijken naar kansrijke mobiliteitsoplossingen: slimme, toekomstvast en duurzame oplossingen met alle modaliteiten van kleinschalige tot aan majeure projecten. Ten slotte is de prioritering rond stikstof aan de orde geweest.

Coalitiemiddelen in relatie tot het financieel beeld

In de Bestuurlijke Overleggen Verstedelijking en Financieel Beeld van het najaar van 2021 is gesproken over de dilemma's die zich voordoen bij een aantal samenhangende onderwerpen rondom het financieel beeld. Uw Kamer is hierover geïnformeerd met de MIRT brief van december 2021¹. Met het Coalitieakkoord zijn middelen beschikbaar gekomen voor onder andere ontsluiting van woningbouwgebieden, instandhouding, de Lelylijn, twee infrastructuurprojecten uit het Nationaal Groeifonds en verkeersveiligheid. De komende jaren groeien bijvoorbeeld de budgetten voor instandhouding stapsgewijs toe naar €1,125 mld. extra vanaf 2026 en structureel € 1,25 miljard extra vanaf 2038 voor de instandhouding van onze wegen, spoor en vaarwegen. We investeren ook extra in het Deltafonds (€ 250 mln. structureel vanaf 2026) om achterstanden weg te werken. Hiermee kunnen we een belangrijke bijdrage leveren aan de veiligheid,

¹ Kamerstuknummer 35925-A-24

bereikbaarheid en leefbaarheid van Nederland. Ondanks de extra middelen moeten er nog steeds scherpe keuzes gemaakt worden binnen de financiële mogelijkheden van het Mobiliteitsfonds. Dit geldt zowel voor instandhouding, lopende projecten als nieuwe aanleg. Onze aandacht zal zich de komende jaren richten op de basis op orde houden (dit geldt bv. voor het vervoerssysteem en watersysteem), toekomstbestendigheid en daarbij inzetten op haalbare en duurzame oplossingen zowel voor de korte als lange termijn alsook het waarmaken van ambities, bijvoorbeeld om zo snel mogelijk te kunnen voldoen aan de vraag naar nieuwe, goed bereikbare woningen.

Uw Kamer is eerder gemeld dat er gewerkt wordt aan verbetering van de beheersing, op zowel project- als programmaniveau.² Onder de noemer van Modernisering van het MIRT kijken we naar de haalbaarheid van de ambities, scherpere prioritering, de gezamenlijke inzet op kostenbeheersing en hoe we als Rijk en regio hierin samenwerken. Immers, veel projecten worden geconfronteerd met forse kostenstijgingen en risico's. Dit bemoeilijkt het besluitvormingsproces over de majeure opgaven waar we voor staan op het gebied van de bereikbaarheid. In de kennismakingsgesprekken is van alle zijden benadrukt dat goede afspraken over het zicht op financiering van projecten noodzakelijk is om de bestuurlijke besluitvorming adequaat te ondersteunen. Door goede afspraken hieromtrent vooraf moet de kans op teleurstellingen - vroeger of later - worden voorkomen. Over de manier waarop dat het best vorm kan worden gegeven worden nadere afspraken gemaakt tijdens de komende Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving. Over de Modernisering van het MIRT en de verbetering van de kostenbeheersing zal uw Kamer rond de zomer van 2022 nader geïnformeerd worden.

Bereikbaarheid van nieuwe woningbouwgebieden

Met de regio is specifiek ingegaan op de € 7,5 miljard uit het Coalitieakkoord voor de goede ontsluiting van nieuwe woningen. Op 11 maart jl.³ is het programma woningbouw door de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening namens het kabinet naar uw Kamer gestuurd. Hierin staat beschreven hoe wij samen met de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening de komende periode stapsgewijs te werk zullen gaan om goed ontsloten woningbouw in Nederland te realiseren.

In de brief van de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening is aangekondigd dat we ten eerste versnellingsafspraken introduceren voor woningbouwplannen die bijna hard zijn⁴. Regie op de ruimtelijke ontwikkeling en het maken van keuzes is nodig voor een versnelling van de woningbouwopgave. Locaties en gebieden waar, met een passende investering in de ontsluiting of met een bereikbaarheidspakket, een flink aantal woningen bereikbaar gemaakt kan worden zullen we ondersteunen. Uit de € 7,5 mld. die beschikbaar is voor goede ontsluiting van nieuwe woningen, zal een bedrag voor een eerste tranche als onderdeel van de versnellingsafspraken op korte termijn ingezet worden. De omvang van het totale bedrag voor de versnellingsafspraken is afhankelijk van wat op korte termijn gerealiseerd kan worden. Daarover kan zowel tijdens het BOL

² Kamerstukken 35 925-A, nr. 14 en 35925-A-24

³ Kamerstuknummer 32847-87

⁴ Kamerstuknummer 32847-878

als tijdens het BO MIRT in het najaar besloten worden. De middelen zullen daarnaast ook worden ingezet om de ontsluiting en bereikbaarheid van nieuwe woningen in de 15 grootschalige woningbouwgebieden en daarbuiten te kunnen realiseren. De € 7,5 mld. voor ontsluiting van nieuwe woningen is toegevoegd aan het Mobiliteitsfonds en komen in overleg tussen de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, de regionale overheden en ons tot besteding. Het MIRT proces en de MIRT systematiek zijn hierbij leidend. We kijken zo naar heel Nederland, naar alle modaliteiten en slimme, toekomstvaste en duurzame oplossingen. We gaan daarmee in goede samenwerking en voortvarend aan de slag.

De belangrijke criteria voor het beoordelen van de plannen die mogelijk in aanmerking komen voor versnellingsafspraken zijn⁵:

- Binnen 3 tot 5 jaar moet er daadwerkelijk worden gestart met de bouw (schop de grond in) van een substantieel aantal woningen.
- Gemeenten of regio's nemen hun verantwoordelijkheid door, naast het realiseren van de geplande woningen, bijvoorbeeld aansluitende plannen te maken rondom de 'last mile'. Hierover maken we wederkerige afspraken. We nemen geen financiële verantwoordelijkheden van provincies en gemeenten over en zetten alleen in op het stimuleren en versnellen van woningbouw waar deze anders geen doorgang had gevonden.
- De verhouding tussen investering en het aantal woningen. Het inzetten op bestaande plannen waar reeds voorzieningen zijn, zoals onderwijs en zorg, dan wel, waar ruimte op het mobiliteitsnetwerk is, vergen minder investeringen dan bij nieuwe locaties waar deze (mobiliteits)voorzieningen nog ontbreken. Deze plannen kunnen ook eerder worden gerealiseerd. Het ondersteunen van dergelijke plannen heeft bij versnellingsafspraken de voorkeur.
- De effecten op de robuustheid van het totale hoofdwegen- en spoornet zijn minimaal.
- We streven naar de bouw van twee derde betaalbare woningen die aansluiten bij de woningbehoefte in de regio.
- Urgentie van de woningbouwopgave in de betreffende regio en de mate van passendheid binnen de prestatieafspraken.
- Klimaatadaptatie, energie, groen, natuur inclusief, waterrobuustheid, een evenwichtige balans tussen wonen en werken en wettelijke eisen ten aanzien van luchtkwaliteit, stikstof, natuur, externe veiligheid, gezondheid en geluid zijn toetsingscriteria bij de keuze en de inrichting van de locaties.

We doen hiervoor het volgende:

- IenW en BZK doen in april een uitvraag naar regio's of gemeenten om een propositie in te dienen voor kansrijke versnellingslocaties, waarbij we uitgaan van cofinanciering.
- IenW, EZK en BZK inventariseren op basis van bestaande woningbouwplannen (harde plancapaciteit) waar kansen liggen vanuit de ruimte op de nationale infrastructuurnetwerken (zowel op de weg als in het OV). Het realiseren van woningbouw op die plekken of de transitie van

⁵ Kamerstuknummer 35925-VII, nr. E

gebieden naar woningbouw op dergelijke plekken is gezien vanuit benutting van bestaande investeringen, kosteneffectief. Naar dergelijke mogelijkheden gaan wij actief op zoek. Met de medeoverheden gaan we in overleg om de kansen voor versnelling te bezien.

Tegelijkertijd werken we verder aan het gezamenlijk afweegkader om de middelen in het Coalitieakkoord voor de goede ontsluiting van nieuwe woningbouwgebieden, zowel in de 15 grootschalige woningbouwgebieden als daarbuiten, zorgvuldig en kosteneffectief in te zetten. Het streven is dit afweegkader in de Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving (BOL) - na overleg met het IPO, VNG, vervoerregio's en de Unie van Waterschappen - in juni met de regionale bestuurders te bespreken en vast te stellen. We denken op hoofdlijnen aan de volgende criteria: woningbouwwaarde, mobiliteitswaarde, ruimtelijke kwaliteit, de toekomstige draagkracht van het water- en bodemsysteem en een goede balans tussen werken en wonen met bereikbare banen.

Tijdens de kennismakingsgesprekken is daarbij onder meer besproken dat "water en bodem" steeds meer sturend zijn bij locatiekeuzen en kwamen het belang van nabijheid van voorzieningen, het slim combineren van OV en fiets, het belang van hubs en de noodzaak om op sommige plaatsen corridors c.q. het hoofdnetwerk te versterken aan de orde. Het kan daarbij nadrukkelijk ook gaan om reeds lopende MIRT-projecten die een bijdrage leveren aan ontsluiting van nieuwe woongebieden.

Tijdens het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving nemen we besluiten over financiële bijdragen aan kleinschalige bereikbaarheidsmaatregelen in te versnellen locaties of gebieden. Met behulp van het afweegkader kunnen we in de Bestuurlijke Overleggen MIRT in het najaar de volgende set aan investeringsafspraken gemaakt worden over de verdere inzet van de € 7,5 mld. voor de goede ontsluiting van nieuwe woningen in de 15 grootschalige woningbouwgebieden. Zoals aangekondigd zullen we in het beleidsprogramma IenW van medio mei ook breder ingaan op keuzes en afwegingen ten aanzien van bereikbaarheidsopgaven⁶.

Het streven is deze kabinetsperiode zo snel mogelijk sluitende afspraken te maken over de volledige € 7,5 mld. voor het ontsluiten van nieuwe woningen en de daarbij passende bereikbaarheidsoplossingen.

Prioritering projecten stikstof

Eerder is uw Kamer gemeld dat de stikstofproblematiek voor vertraging op onderdelen van het MIRT-programma kan zorgen.⁷ In de MIRT-brief van 15 december 2021⁸ bent u daarnaast geïnformeerd dat door de maximale rekenafstand van 25 km voor een aantal projecten nieuwe stikstofberekeningen en beoordelingen moeten worden gedaan. Het gaat daarbij om een grotere onderzoekslast, omdat sprake is van een ruimere maximale rekenafstand dan voorheen. De beschikbare capaciteit aan stikstofdeskundigen is beperkt, waardoor een prioritering van projecten onvermijdelijk is. Dat betekent dat een aantal projecten in planning naar achter schuift of tijdelijk "on hold" wordt gezet. Tijdens

⁶ Kamerstuknummer 35925-A-32

⁷ Kamerstuknummer 35300-A-57

⁸ Kamerstuknummer 35925-A-24

de bestuurlijke overleggen in november 2021 zijn afwegingscriteria voor de prioritering van projecten gedeeld en besproken met de regionale bestuurders. Ook is hen gevraagd mee te denken over kansrijke oplossingen. We zijn hierover met de regio in gesprek. Nadat de uitkomsten van deze gesprekken zijn verwerkt, zal de prioritering van projecten met uw Kamer worden gedeeld.

Zuidasdok

Tijdens het commissiedebat Hoofdlijnen debat IenW op 16 februari 2022 is toegezegd om uw Kamer te informeren voor het Notaoverleg op 11 april a.s. over het proces rondom het overleg over het Zuidasdok. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de regio zijn in gesprek over een bijdrage voor het tekort op het project Zuidasdok. Na aantreden van een nieuw college van BenW vindt hierover bestuurlijk overleg plaats met de Gemeente Amsterdam. Daarna wordt uw Kamer nader geïnformeerd over dit project.

Correctie op Kamerbrief Voortgangsrapportage Tracéwetplichtige projecten

In de Kamerbrief 'Voortgangsrapportage Tracéwetplichtige projecten tweede helft 2021' van 28 maart 2022 (IENW/BSK-2022/20936)⁹ is abusievelijk een verkeerde voetnoot opgenomen. Voetnoot 1 in die brief moet zijn: "Het gaat om de volgende projecten: A27/A12 Ring Utrecht, A1/A28 knooppunt Hoevelaken, A6 Almere Buiten-Oost-Lelystad, A4 Haaglanden-N14, InnovA58 Tilburg-Eindhoven, A27 Houten-Hooipolder en InnovA58 Annabosch-Galder."

Vervolgproces en planning MIRT

Jaarlijks kent het MIRT-proces twee bestuurlijke overlegmomenten met de regio. Het eerste is het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving in juni waarin de nadruk ligt op onderwerpen op het gebied van ruimte en wonen. Het tweede is het Bestuurlijk Overleg MIRT in november waarin vooral onderwerpen op het gebied van bereikbaarheid en water worden besproken en investeringsbeslissingen kunnen worden genomen. Zoals hiervoor aangegeven willen we in het voorjaar in de Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving de eerste concrete versnellingsafspraken met de regio's maken voor de korte termijn ten behoeve van de bereikbaarheid van de woningbouw. Na de Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving en MIRT zullen wij u nader informeren.

⁹ Kamerstuknummer 35925-A-34

We hebben tijdens de gastvrije kennismakingsgesprekken heel veel energie en enthousiasme bij de regiopartners gezien om samen aan de versnelling van de urgente woningbouw en de goede ontsluiting daarvan te werken. Met deze inspirerende kennismakingsgesprekken is een goede basis gelegd voor de samenwerking tussen Rijk en medeoverheden in deze kabinetsperiode.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

Mark Harbers

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. V.L.W.A. Heijnen

Van: [redacted]@provincie-utrecht.nl>

Verzonden: woensdag, maart 23, 2022 10:36 AM

Aan: Essen, Huib van <[redacted]@provincie-utrecht.nl>; Schaddelee, Arne [redacted]@provincie-utrecht.nl>

CC: [redacted]@provincie-utrecht.nl>; [redacted]

[redacted]@provincie-utrecht.nl>

Onderwerp: delegatie werkbezoek 4 april

Zoals jullie weten is er 4 april een Bo MIRT kennismakingsoverleg met werkbezoek in Amersfoort.

Maandag is hier een regiodelegatie overleg voor en de stukken plus annotatie worden morgen gestuurd.

Inzet van Rijk, MRA en ons is om met beperkte delegatie te komen van max 3 bestuurders.

Concreet gaat het dan om bestuurder van Utrecht, Amersfoort en Provincie.

Gemeente Amersfoort vaardigt [redacted] af

Met gemeente Utrecht is ambtelijk afgesproken in te zetten op BO MIRT voor portefeuillehouder Mobiliteit en bij het BOL voor de portefeuillehouder Ruimte. Maw [redacted] gaat nu mee en [redacted] (opvolger?) gaat naar BOL.

Donderdag spreken ze hierover.

Voorstel aan onze kant is dat Arne dit BO MIRT gaat en Huib naar het BOL gaat. Maw Arne gaat nu mee.

Herkennen jullie deze inzet, of zijn er nog andere afwegingen van jullie kant?

Het is uiteraard handig dat we dit geregeld hebben voor het delegatie overleg van maandag.

Groet, [redacted]

[REDACTED]

Van: Essen, Huib van
Verzonden: maandag 4 april 2022 14:52
Aan: [REDACTED]; Schaddelee, Arne
Onderwerp: Re: statenbrief kennismakingsgesprek De Jonge, Harbers en Heijnen

Beste [REDACTED] en Arne,

Ik vind het een goede suggestie om er iets meer tijd voor te nemen en de brief morgen nog niet vast te stellen.

Vriendelijke groet,

H.P. (Huib) van Essen
gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Omgevingswet, Energietransitie en Klimaat

Provincie Utrecht
Archimedeslaan 6 | Postbus 80300 | 3508 TH Utrecht
T (030) 258 [REDACTED]
www.provincie-utrecht.nl
twitter.com/ProvUtrecht

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>
Verzonden: maandag, april 4, 2022 11:36 AM
Aan: Essen, Huib van <[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; Schaddelee, Arne <[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; College van Gedeputeerde Staten <College_van_Gedeputeerde_Staten@provincie-utrecht.nl>
CC: [REDACTED] <[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; Dijk, [REDACTED] <[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; PO_MOB_WEG_OV <PO_MOB_WEG_OV@provincie-utrecht.nl>; secretariaatvanessen <SecretariaatvanEssen@provincie-utrecht.nl>
Onderwerp: RE: statenbrief kennismakingsgesprek De Jonge, Harbers en Heijnen

Dank voor de opmerkingen.

Ik begrijp vanuit gemeente Utrecht ook nog zwaarwegende opmerkingen over deze brief.

Voor hen de vraag of deze voldoende past in de info voorziening voor nieuwe raadsleden, of dat er toch iets anders nodig is.

Roept bij mij de vraag op of het nu zinvol en relevant is deze brief te sturen of dat we iets meer tijd nemen om deel van deze inhoud, samen met proces en verwachting tav BOL voorjaar en BO MIRT najaar uit te lijnen.

Misschien dat in GS ook de afdrank is om niet nu brief te sturen.

Volgens mij gaat er dan niet iets mis, hooguit lastig voor persbericht nav kennismakingsgesprek en werkbezoek Amersfoort.

Ik hoor graag hoe jullie bestuurlijk (na bespreking in GS) hier over denken

Groet, [REDACTED]

Van: Essen, Huib van <[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>
Verzonden: zondag 3 april 2022 20:07
Aan: Schaddelee, Arne <[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; College van Gedeputeerde Staten <College_van_Gedeputeerde_Staten@provincie-utrecht.nl>

CC: [redacted]@provincie-utrecht.nl; [redacted]
[redacted]@provincie-utrecht.nl; Hengeveld, Karin <Karin.Hengeveld@provincie-utrecht.nl>; [redacted]
[redacted]@provincie-utrecht.nl; [redacted]@provincie-utrecht.nl; [redacted]
[redacted]@provincie-utrecht.nl; [redacted]@provincie-utrecht.nl;
[redacted]@provincie-utrecht.nl; PO_MOB_WEG_OV <PO_MOB_WEG_OV@provincie-utrecht.nl>; secretariaatvanessen <SecretariaatvanEssen@provincie-utrecht.nl>
Onderwerp: Re: statenbrief kennismakingsgesprek De Jonge, Harbers en Heijnen

Beste [redacted] Arne e.a.,

Ik sluit mij aan bij de opmerkingen van Arne. In de bijlage nog enkele andere aanvullingen en opmerkingen.
Belangrijkste zijn:

[redacted]

Ik kan mij voorstellen dat de brief daarmee iets verschilt van de raadsbrief, maar dat lijkt me gezien de context niet erg en in deze fase juist wel verstandig.

Vriendelijke groet,

H.P. (Huib) van Essen
gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Omgevingswet, Energietransitie en Klimaat

Provincie Utrecht
Archimedeslaan 6 | Postbus 80300 | 3508 TH Utrecht
T (030) 258 [redacted]
www.provincie-utrecht.nl
twitter.com/ProvUtrecht

Van: Schaddelee, Arne <[redacted]@provincie-utrecht.nl>

Verzonden: zaterdag, april 2, 2022 11:07 AM

Aan: [redacted]@provincie-utrecht.nl; Essen, Huib van <[redacted]@provincie-utrecht.nl>;
College van Gedeputeerde Staten <College_van_Gedeputeerde_Staten@provincie-utrecht.nl>

CC: [redacted]@provincie-utrecht.nl; [redacted]
[redacted]@provincie-utrecht.nl; [redacted]@provincie-utrecht.nl;
[redacted]@provincie-utrecht.nl; [redacted]@provincie-utrecht.nl;
[redacted]@provincie-utrecht.nl; [redacted]@provincie-utrecht.nl;
[redacted]@provincie-utrecht.nl; PO_MOB_WEG_OV <PO_MOB_WEG_OV@provincie-utrecht.nl>; secretariaatvanessen <SecretariaatvanEssen@provincie-utrecht.nl>

Onderwerp: Re: statenbrief kennismakingsgesprek De Jonge, Harbers en Heijnen

Beste mensen,

Deze week heb ik de brief tussen de bedrijven door al even vluchtig gelezen, maar kon er nu nog wat uitvoeriger doorheen gaan.

Dat leverde een aantal opmerkingen op:

[redacted]

Groet,
Arne

Van: [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>

Aan: Essen, Huib van [REDACTED] <[\[REDACTED\]@provincie-utrecht.nl](mailto:[REDACTED]@provincie-utrecht.nl)>; Schaddelee, Arne <[\[REDACTED\]@provincie-utrecht.nl](mailto:[REDACTED]@provincie-utrecht.nl)>; College van Gedeputeerde Staten <College van Gedeputeerde Staten@provincie-utrecht.nl>

CC: [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>;

Onderwerp: RE: statenbrief kennismakingsgesprek De Jonge, Harbers en Heijnen

Huib, Arne,
Bijgaande statenbrief nav is op GS agenda van 5 april geplaatst.
Groet,

Van: [REDACTED]

Aan: Essen, Huib van <[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; Schaddelee, Arne <[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>

CC: [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@provincie-utrecht.nl>; [REDACTED]@provincie-utrecht.nl>;

Onderwerp: RE: statenbrief kennismakingsgesprek De Jonge, Harbers en Heijnen

Brief en persbericht komt in dossier GS te zitten voor komende dinsdag.

Groet,

```
@provincie-utrecht.nl>
```

Groet,

4

WOO

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 14 maart 2022 14:39
Aan: [redacted]; secretariaatverschuure@utrecht.nl; secretariaatschaddelee;
secretariaatvanessen; 'secretariaatvanhooijdonk@utrecht.nl'
CC: Publicaffairs; [redacted] (Utrecht); [redacted]
[redacted]@amersfoort.nl; [redacted]@utrecht.nl
Onderwerp: Delegatieoverleg BO MIRT 4 april

Onder voorbehoud is het werkbezoek voor het BO MIRT kennismaking/werkbezoek gepland op 4 april 16.00-17.30 uur in Amersfoort

Verzoek is om dit in de agenda's van de portefeuillehouders te reserveren.

Er zal nog een delegatieoverleg gepland worden.

Hierin wordt afgesproken wie uiteindelijk namens onze regio zal deelnemen aan dit BO MIRT.

Afspraak is dat het een **beperkte delegatie** zal zijn dus

In de cc staan namen van collega's die de voorbereiding van dit overleg doen.

Met vriendelijke groet,

[redacted] (regiocoordinator Utrecht BO MIRT)

06 [redacted]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 8 februari 2022 17:33
Aan: Schaddelee, Arne; Essen, Huib van
CC: [REDACTED]
Onderwerp: update MIRT

Ter informatie

Zojuist ben ik gebeld door een collega van lenW over hoe bewindspersonen het uitgestelde MIRT (najaar 2021) willen invullen.

Het gaat om de Minister en Stas van lenW en de Minister van VRO.

Ze hebben aangegeven een kennismakingsgesprek / **startgesprek MIRT** te willen organiseren gecombineerd met **werkbezoek** naar het Landsdeel NoordWest.

Periode waarin naar datum gezocht wordt is **eind maart**.

Globaal is de agenda een toelichting op het coalitieakkoord, toelichting op regionale opgave en uitwisseling van hoe we komende MIRT's met elkaar om willen gaan.

Wens vanuit rijk is dat aard van werkbezoek informeel en kleinschalig zal zijn.

Uit gesprek met lenW werd me ook duidelijk dat:

- de 3 bewindspersonen elkaar regelmatig spreken oa over afspraken rond 7.5 mrd. Eerstvolgende overleg is 15/2.
- Hoe en wanneer te komen tot afspraken (deals) is gespreksonderwerp. Ze zijn er nog niet uit, maar verwachting is dat ze voor de zomer niet de grote besluiten gaan nemen. Wel zoeken ze naar een manier om voor de zomer tot "laag hangend fruit" afspraken te komen.
- kern van verhaal blijft: Hoe kunnen we met dit geld woningbouw mogelijk maken (die zonder die middelen niet gebouwd zouden worden). Buca/KBA cq "hoeveel woningen voor hoeveel geld" moet aannemelijk verhaal opleveren. Focus op snel bouwen, voor 2030, is mn vanuit VRO actueel.

Inhoudelijke invulling van dit werkbezoek vanuit onze regio zal ik coördineren en ik houd jullie hiervan op de hoogte. Mochten jullie suggesties hebben voor het werkbezoek of actuele ontwikkelingen uit Den Haag horen dan houd ik me aanbevolen.

Groet, [REDACTED]

WOO

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 31 maart 2022 17:38
Aan: Schaddelee, Arne; Essen, Huib van; [REDACTED]@utrecht.nl; [REDACTED]; [REDACTED]
CC: [REDACTED]@utrecht.nl; [REDACTED]@amersfoort.nl; [REDACTED]
[REDACTED]@amersfoort.nl; [REDACTED]@utrecht.nl;
[REDACTED]; PO_MOB_WEG_OV;
secretariaatvanessen
Onderwerp: kennismakingsgesprek MIRT 4 april stukken en annotatie
Bijlagen: Gezamenlijk dossier kennismakingsgesprek Regio Noordwest 4 apr 22 + ANNOTATIE.docx;
aanzet verhaal regio inbreng MIRT vs04 schoon.docx; concept raads statenbrief MIRT
kennismaking 4 april vs03 schoon.docx; PB CONCEPT PERSBERICHT WERKBEZOEK 4 APRIL.docx

Hierbij de stukken zoals voorbereid voor het kennismakings BO MIRT van 4 april inclusief het werkbezoek in Amersfoort.

Mochten er nog vragen zijn dan hoor ik dit graag.

Groet, [REDACTED]

bijgevoegd

- Agenda en Annotatie
- regio pitch
- Communicatie concept Raads-statenbrief en persbericht

WOO

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 24 maart 2022 17:27
Aan: Schaddelee, Arne; Essen, Huib van; [redacted]@utrecht.nl; [redacted]
CC: [redacted]@utrecht.nl; [redacted]@amersfoort.nl; [redacted]@amersfoort.nl; [redacted]@utrecht.nl; [redacted]; PO_MOB_WEG_OV
Onderwerp: stukken en annotatie BO delegatieoverleg MIRT 4 april
Bijlagen: Gezamenlijk dossier MIRT-kennismakingsgesprek Noordwest versie 23 +annotatie.docx; 202203 agenda BO regio delegatie MIRT 28 maart.docx; aanzet verhaal regio inbreng MIRT vs03.docx

Hierbij de vergaderstukken voor het BO MIRT regio delegatieoverleg 28 maart 2022 14-15uur

Dit ter voorbereiding van het werkbezoek en kennismaking BO MIRT van 4 april

Stukken zijn opgesteld in afstemming met Rijk, MRA en in afstemming binnen de regio. Stukken zijn nog deels in bewerking maar ik verwacht geen grote aanpassingen meer.

Aard van het overleg is informeel, maar staat nadrukkelijk in het teken van de te maken Rijk-regio afspraken. Focus hierbij is het komend BOL (ca juni 2022) en BO MIRT (ca november 2022).

Mochten er nog vragen zijn hoor ik dit graag.

Groet,
06 [redacted]

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: Schaddelee, Arne [redacted]@provincie-utrecht.nl>

Verzonden: woensdag 16 maart 2022 11:27

Aan: Schaddelee, Arne; Essen, Huib van; [redacted]@utrecht.nl; [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Bestuurlijk delegatieoverleg BO MIRT

Tijd: maandag 28 maart 2022 14:00-15:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Microsoft Teams-vergadering

20220316, CdW

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app

[Klik hier om deel te nemen aan de vergadering](#)

[Meer informatie](#) | [Opties voor vergadering](#)

Met vriendelijke groet,

secretaresse A.J. (Arne) Schaddelee,
gedeputeerde Mobiliteit, Recreatie en Toerisme, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, Communicatie en Participatie

Provincie Utrecht
Archimedeslaan 6, 3584 BA Utrecht | Postbus 80300, 3508 TH Utrecht
Telefoon (030) 258

Werkdagen: maandag t/m vrijdag (even weken op dinsdag vrij)

www.provincie-utrecht.nl

twitter.com/ProvUtrecht

BO delegatieoverleg tbv BO MIRT 4 maart 2022

Datum: 28 maart 2022, 14-15 uur (digitaal)

Genodigd:

Arne Schaddelee, Huib van Essen, [REDACTED]
[REDACTED]

AGENDA

1. opening mededelingen
2. bespreken stukken van kennismakingsoverleg en werkbezoek
zie bijlagen
3. vaststellen regio delegatie
Inzet van Rijk, MRA en ons is om dit overleg met een beperkte delegatie te komen van max 3 bestuurders per partij.
Voorstel op basis van de algemene insteek is uit te gaan van portefeuillehouders mobiliteit bij een BO MIRT en portefeuillehouders Ruimte bij BOL.
Uiteraard is inhoud van de agenda bepalend voor de afweging voor de daadwerkelijke regio delegatie.
4. Communicatie en lobby
In overleg met de communicatie en lobby collega's is het voorstel een 'lichte' raads/statenbrief te sturen nav dit werkbezoek. Aangezien het kennismakingsoverleg is zal er weinig nieuws zijn te melden zijn. Belangrijkste doel is de nieuwe raden kennis te laten maken met de regionale inzet op onze rijk regio samenwerking.

Op basis hiervan stellen we een persbericht op voor media.
Communicatie rond werkbezoek Amersfoort verloopt waarschijnlijk intensiever mede ism ingeschakelde media via ministeries. Woordvoerder Amersfoort heeft hier contact over met ministeries.

De MIRT TK brief wordt waarschijnlijk direct na ons gesprek op 4 april verstuurd. Regio input voor kamerleden tbv MIRT debat op 11 april wordt via gebruikelijke kanalen ingezet.
5. Rondvraag

ONDERWERP	kennismakingsbezoek De Jonge, Harbers en Heijnen 4 april 2022
BEHANDELDATUM GS	04-04-2022
DOCUMENTNUMMER	UTSP-2065640089-345
VAN	[REDACTED]
TELEFOONNUMMER	+316 [REDACTED]
OPDRACHTGEVER	[REDACTED]
DOMEIN/OPGAVE	MOB
TEAM	ET2
PORTEFEUILLEHOUDER	Schaddelee, Van Essen
BIJLAGE	Tweede Kamer Brief BO MIRT tbv MIRT debat 11 april 2022

Essentie / samenvatting:

Wij zijn verheugd dat we als regio kennisgemaakt hebben met de nieuwe bewindspersonen op het 'fysieke domein'. We hebben de urgentie van de woningnood besproken en hoe we in onze regio deze nationale crisis oppakken.

Tijdens dit kennismakingsoverleg zijn geen afspraken gemaakt. Wel heeft het kabinet een MIRT brief gestuurd aan de Tweede kamer waarin ze ingaat op de wijze waarop vervolg gegeven wordt aan de samenwerking met de landsdelige regio's.

In voorliggende brief informeren wij PS over de bespreekpunten van het overleg en de invulling van onze samenwerking binnen U Ned. Ook de nieuwe gemeenteraden worden met informatie van gelijke strekking geïnformeerd.

Voorgeschiedenis:

Afgelopen jaren hebben we regelmatig in BO MIRT en BO Leefomgeving (BOL) met het kabinet gesproken over de rijk-regio samenwerking. Oa vanuit de U Ned samenwerking hebben we afspraken gemaakt over gemeenschappelijke beleidsuitgangspunten, projecten en financiering. Komende kabinetsperiode verwachten wij tot nieuwe (financiële) afspraken te komen.

Financiële gevolgen:

Nee - aan het besluit zijn geen financiële consequenties (kosten of opbrengsten) verbonden.

Beslispunten:

Gedeputeerde Staten besluiten:

1. Statenbrief "kennismakingsbezoek De Jonge, Harbers en Heijnen 4 april 2022" vast te stellen en te verzenden naar Provinciale Staten, en mandateren gedeputeerde Van Essen om desgewenst tekstuele aanpassingen aan te brengen.

Inleiding:

Op maandag 4 april 2022 vond het bestuurlijke kennismakingsoverleg plaats in het kader van overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO MIRT) Noord West plaats. Hierbij ontvingen we de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) en de minister en staatssecretaris van Infrastructuur

en Waterstaat (IenW). Dit overleg vond plaats in Amersfoort en hieraan voorafgaand vond een kort werkbezoek plaats bij de wagenwerkplaats.

Wij hebben als regio kennis gemaakt met leden van het nieuwe kabinet en hebben een beeld kunnen geven op welke wijze wij als regio mede invulling geven aan de nationale opgaven. Uitkomst van het overleg is de intentie van Rijk en regio om afspraken te gaan maken om versneld woningbouw mogelijk te maken.

Het BO Leefomgeving (BOL, voorjaar) en het BO MIRT (najaar) zijn momenten waarop afspraken concreet gemaakt worden. Het Rijk werkt nog aan de afwegingskaders die toegepast worden om rijksmiddelen toe te kennen aan de samenwerkingsafspraken.

Bijgevoegde Statenbrief licht toe hoe wij als regio bijdragen aan nationale opgaven van dit kabinet, welke afspraken we daarover verwachten te gaan maken en hoe we hiervoor de U Ned samenwerking binnen de regio en met het rijk invulling geven.

Argumenten:

Het proces met de staten over de invulling van de Omgevingsvisie en de middelen die hiervoor nodig zijn (Groeisprong 2040), maakt eens te meer duidelijk dat we niet zonder (financiële) samenwerking met het Rijk kunnen.

Het BO Leefomgeving (BOL, voorjaar) en het BO MIRT (najaar) zijn momenten waarop we als regio afspraken maken met het Rijk. Belangrijk hierbij zal zijn de afweging die het Rijk maakt hoeveel rijksmiddelen toe te kennen aan de Utrechtse samenwerkingsafspraken.

Kanttekeningen en bestuurlijke gevoeligheid:

Een globale inschatting van de middelen die zijn vrijgemaakt in het regeerakkoord Rutte IV, laat zien dat de rijksmiddelen beperkt zijn voor de invulling van de nationale opgave tav woningbouw, die bereikbaar moet zijn en ook in een leefbare en betaalbare (sociale) context moet plaatsvinden.

Competitie tussen de landsdelen lijkt voor de hand te liggen. Ook het principe 'wie het eerste komt, wie het eerste maalt' lijkt aan de orde.

Snelheid is dus geboden, maar gezien onze complexe vraagstukken rond de grote ruimte vraag en de provinciale ambities tav ruimtelijke kwaliteiten, kan snelheid ook de vijand van het goede zijn.

Proces bij het Rijk tav toekennen budgetten lijkt zich uit te kristalliseren, al is hier nog geen echte duidelijkheid over afwegingskaders (toegezegd voor zomer 2022, BOL) en beoogde Rijk-regio governance.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven:

n.v.t.

Juridische en andere relevante kaders:

n.v.t.

Mandaat:

n.v.t.

Integraliteit:

Afgestemd met (afdeling/team/functie)	Advies verwerkt? Zo niet, motiveren
--	--

Communicatie:

Rond het werkbezoek Amersfoort wordt communicatie door Amersfoort (in afstemming met regio) georganiseerd.
Obv deze raden-statenbrief is een (regionaal afgestemd) persbericht opgesteld